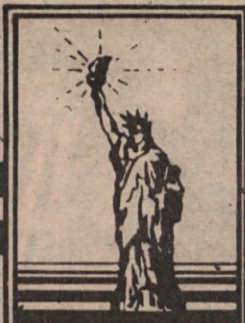

Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!

AMERICAN

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians
No. 8 Vol. 93 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, FEBRUARY 21, 1991

ISSN Number: 0164-680X

50¢

Slovenia Declares Independence From Yugoslavia

Slovenia's parliament voted yesterday 173 to 1 to accept an amendment to its constitution that declares null and void all federal (i.e. Yugoslav) laws in Slovenia. This means also, of course, that Slovenia does not allow the possibility that any Yugoslav federal entity, such as Yugoslavia's Supreme Court, has the right to overturn Slovenia's action.

Slovenia's parliament (the preferred English word in Slovene translations is "assembly") also adopted a resolution addressed to the other republics of present-day Yugoslavia calling for negotiations on reaching a peaceful dissolution of the country and working out the problems attending such an action.

This morning we received via fax from Dr. Janez Dular, the government minister in charge of maintaining ties with Slovenes around the world, the text of the resolution on dissolving Yugoslavia. The

full text is printed on page 7 of today's issue, in Slovene. It is a long document, but section three is brief and addresses the very vital issue of Slovenia's borders. Unlike the extremely serious difficulty between Serbia and Croatia over the proper border between them, Slovenia makes no claim whatever to territory presently outside existing Slovene borders. The English translation of section three is:

"The Republic of Slovenia constitutes itself as an individual, sovereign and independent state.

"The borders of the new Republic of Slovenia are the internationally recognized borders of the heretofore Socialist Federal Republic of Yugoslavia with the Republic of Austria, the Republic of Italy and the Republic of Hungary, and the border between the Republic of Slovenia and the Republic of Croatia within

the confines of the heretofore Yugoslavia."

Slovenia's action by itself does not resolve the problem, of course, since if there is an effort by the federal (Serbian dominated) authorities in Belgrade to intervene via the also Serbian dominated military (something this week's issue of the weekly *Newsweek* believes the most likely outcome), it would almost surely lead to a great deal of violence. There is no way yet to be sure of the ultimate outcome, although even the *Newsweek* analysis said that whatever happens, the Yugoslavia the world has known since World War II is finished.

It is hard to imagine that even a military coup could succeed in view of certain world condemnation and withdrawal of economic support.

Dr. Rudolph M. Susel

Slovenia

Prof. Bonutti before Senate committee

Professor Karl Bonutti of the Slovenian-American Heritage Foundation will appear before the European Subcommittee of the Senate Foreign Relations Committee on "Civil War in Yugoslavia: The United States' Response," on Thursday, Feb. 21 at 2 p.m. in room 419 of the Dirksen Senate Office Building in Washington, D.C.

Joseph R. Biden, Jr. is Chairman of the Subcommittee and has informed Dr. Bonutti his discussion should be on the economic conditions and the human rights situation in Yugoslavia. "We would be interested in your opinion of how the United States should best approach questions of bilateral relations, given human rights and regional considerations."

Dr. Bonutti's written statement, sent to the American Home is as follows:

Mr. Chairman and members of the subcommittee:

Thank you for the opportunity to testify this afternoon.

The 300,000 Americans of Slovenian descent are proud that Slovenia, the land of their ancestry, after 45 years of one party communist rule, on April 8, 1990, was the first among the six republics of Yugoslavia to opt for free elections and a multi-party system of government.

They were equally proud when three months later, on July 8, 1990, under the freely elected leadership, the Slovenian nation solemnly carried out an act of reconciliation bringing to an end 45 years of repressed antagonisms between two opposing ideologies.

With this, the new government committed itself to building a future not on hatred and recrimination, but on understanding and cooperation, with national priorities transcending political and sectarian goals.

More recently, on December 23, 1990 when it became clear that the federation of Yugoslav republics could not reach a workable consensus for future relations, again by the most democratic process, a national plebiscite, 93% of the eligible voters approved by a 95% majority, the creation of an independent democratic country based on respect for human and nationalities rights. The Slovenian people empowered the Slovenian parliament to begin the process of negotiations to lead to political and economic independence within six months. These expressions of democratic values are rooted in the history of the Slovenian nation. As stated on the U.S. Senate floor in 1967 by a great Slovenian and great American, Senator Frank J. Lausche, "For over a thousand years... Slovenians believed that the power to govern rested with the people who were to be governed not those who were governing. They believed that their rulers should be men of the people, of all the people..."

It is because of these deeply felt principles that Slovenians strongly objected to the continuing Serbian leadership's repressive methods against Albanians of the Kosovo region, albeit the cradle of Serbian nationhood, but over

90% populated by Albanians. Strong Slovenian stand in support for human rights of the Albanian minority created a rift between the two republics which has been continuously worsening to this day.

Slovenia is one of the smallest Yugoslav republics. Of 23 million people living in Yugoslavia, approximately 8% are Slovenians. In Slovenia 90% of the population is ethnically Slovenian. Economically, Slovenia is by far the most prosperous and economically advanced, producing 25% of the Yugoslav GNP and 35% of the hard currency exports. Bordering on Austria and Italy, it sees itself as part of western rather than eastern Europe and hopes eventually to integrate into the European Common Market. Because of its export oriented economy, the 1990 reforms implemented by the Yugoslav Prime Minister Ante Markovic severely damaged Slovenia's economy. With an overvalued dinar, Slovenia's products became too expensive on international markets contributing to the collapse and bankruptcy of profitable Slovenian businesses.

Equally detrimental for the future of Slovenia are political developments. With only 8% of the Yugoslav population, Slovenia seeks a loose federation of Yugoslav republics similar to Benelux (Belgium, Holland and Luxembourg) while Serbia, with over 40% of the Yugoslav population, supports a strong central government of federated republics. In ethnically pluralistic societies

(Continued on page 5)

Iz Clevelanda in okolice

Pomembni dogodki—

Danes poročamo tako v angleškem kot slovenskem delu o najnovejših dogodkih v Sloveniji. O Sloveniji te dni poroča precej obširno tudi ameriški tisk, posebej v zvezi s slovensko razglasitvijo »razdružitve« od Jugoslavije. Ker izhajamo le tedensko, je težko biti za bralce vedno na tekočem, imamo pa dobre, celo »takojšnje« stike z odgovornimi člani slovenske vlade in nekaterimi izven nje. Izredne pomoči, kot izpričujeta zadnji dve številki našega lista je fax. Danes je vzelo dr. Dularja npr. manj kot minuto, da je nam dostavil tekst resolucije, ki jo je včeraj popoldne odobril parlament Slovenije. Že danes zjutraj je pa predsednik vlade Lojze Peterle govoril po telefonu z lokalnim Slovincem in poudaril, da so odnosi tudi z zvezno Markovičevu vlado takšni, da se ne da z njo resno pogajati, kajti je preveč pod vplivom (in pritiskom) Srbije.

Koristno za Slovenijo—

Danes popoldne bo pred pododborom odbora za zunanje zadeve zveznega senata v Washingtonu pričal prof. dr. Karl B. Bonutti. Tekst njegove izjave prinašamo v angleškem delu. Pododboru, ki se sicer ukvarja z evropskimi zadevami, načeljuje demokratski sen. Joseph R. Biden.

Včeraj nam je pa poslal preko faxes dr. Peter Millonig, uradno imenovani zastopnik slovenske vlade v Washingtonu, tekst članka v angleščini, ki ga je bil objavil v evropski izdaji Wall Street Journala. Žal, ni bilo prostora v angleškem delu za posredovanje tega članka bralcem, po možnosti bo pa izšel prihodnji teden. Poudarek dr. Millonigovega članka je v tem, da naj evropske vlade ob razpadanju Jugoslavije temu ne nasprotujejo, marveč naj vzpostavljajo stike z nastajajočimi novimi državami, in to čimprej.

Prodaja potic—

Kr. št. 2 Progresivnih Slovenk Amerika naznanja, da že sprejema naročila za potice, ki jih boste dobili sicer v sredo, 20. marca, od 10. dop. do 5. pop. v spodnji dvorani Sov. nar. doma na St. Clairju. Prednaročila so nujna, saj vsako leto prodajo več kot 200 potic. Cena potici je \$9, prednaročila pa sprejemata Marge Kaus (585-2603) in Josephine Turkman (531-3595).

Spominski dar—

Donald Krance, Euclid, Ohio, je daroval \$10 v tiskovni sklad našega lista v spomin na pok. Jennie Vidmar.

Iskrena hvala!

Lep uspeh—

Kosilo Slovenske šole preteklo nedeljo je lepo uspelo, z dobrim obiskom.

Letna seja—

To nedeljo ob 2. pop. ima svojo letno sejo Slovenska Čitalnica in sicer v svojih prostorih v SND na St. Clairju. Člani in zastopniki društev vabljeni!

Razstava—

Preteklo nedeljo se je v prostorih Mural Art Gallery na 6424 St. Clair Ave. odprla razstava o življenju in delu Anne Praček Krasna. Razstava bo trajala do sredi marca, galerija je pa odprta od torka do sobote med 10. dop. do 6. zv. Vstopnine ni in je javnost vabljena.

Seja—

Mesečna seja Kluba upokojencev v Nevburgu-Maple Hts. bo v sredo, 27. feb., ob 1. pop. v SND na Stanley Ave. na Maple Hts. Članstvo vabljeno.

Zajtrk DNIJ pri Sv. Vidu—

Ne pozabite na letni zajtrk DNIJ pri Sv. Vidu, ki bo v nedeljo, 3. marca, v avditoriju pri Sv. Vidu. Serviranje bo od 8.30 zj. do 1.30 pop. Cena kosilu je za odrasle \$4.50. Dosedanji obiskovalci teh zajtrkov veste, da je zajtrk zelo dober in obilen, če pa niste še nikoli prišli, ali niste več let, odločite se in pridite letos!

V tiskovni sklad—

Frank Krainz, Highland Hts., O., je daroval \$25.

Dr. Sylvester Lango, New Rochelle, N.Y., je tudi poklonil \$25.

Kr. št. 2 PSA je daroval \$20 v podporo našemu listu.

Rojakinja Mary Demšar, Toronto, Kanada, je darovala \$20.

Victoria Bergles, Cleveland, O., je darovala \$20.

Matt Strumbly, Marcella Rd., Cleveland, O., je prav tako poklonil \$20.

Vsem darovalcem se za njih podporo in naklonjenost lepo zahvaljujemo!

Petki v postu—

Petki v postu so dnevi zdržka od mesa. Jesti se sme samo ribe in mlečne izdelke. Veliki petek je pa tudi dan posta in se sme jesti samo trikrat na dan.

Občni zbor—

Občni zbor Baragovega Doma se bo vršil v soboto, 9. marca, ob 6. uri zvečer v prostorih Doma na 6304 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. Vsi člani lepo vabljeni, da se občnega zbora udeležite.

Ribje večerje—

Očetovski klub pri Sv. Vidu vabi vsak petek na pečene ribe in rakce, v svetovidsko dvorano. Serviranje bo od 4. do 7. zv. vsak petek v postu.

Slovenian decision may lead to Yugoslav war

The Columbus Dispatch Saturday, February 9, 1991
Ljubljana - Slovenia (AP) —

The Republic of Slovenia announced legal steps yesterday to secede from Yugoslavia and joined pro-independence ally Croatia in boycotting talks to save the troubled Balkan federation.

The actions by the two non-Communist republics appeared to doom attempts to prevent Yugoslavia from disintegrating politically and deepened the ethnic rifts that threaten to end in civil war.

The head of the federal presidency warned a stormy meeting of regional leaders that the body, as collective chief of state, had a constitutional duty to take "all measures at its disposal to prevent the onset of chaos."

"We have a complete collapse of the country and the impossibility of reaching political agreement," Borisav Jovic said.

"We have to take those measures which are in our jurisdiction," he said in remarks reported by the Tanjug state news agency. "If not, we should be replaced because we cannot be responsible for the situation."

It was not clear what Jovic, who is an ethnic Serb, had in mind. But the federal-presidency is the nominal commander of the armed forces.

Croatian President Franjo Tudjman refused even to fly to Belgrade, capital of the nation and of rival Serbia, for the meeting — the third round of talks between leaders of Yugoslavia's six fractious republics. He was protesting an anti-Croatian rally staged by a Serbian women's organization outside the building where the talks occurred.

Slovenia's representative, Milan Kucan, walked out of the talks, citing impossible conditions created by the rally of about 5,000 people.

"Down with the Fascist Croatian leadership!" the crowd shouted. "Long live the Yugoslav Army!"

State news agency Tunjug reported that Kucan had a sharp clash with Serbia's hardline Communist president, Slobodan Milosevic. Milosevic argued that the talks should go on despite Tudjman's absence, saying, "The crisis is deepening day by day."

"Such talks make no sense," Kucan retorted.

"Now, it is clear that there are no other real options" for Slovenia but to secede and then start new talks on forming a loose association with like-minded republics, he added.

The first meeting of regional leaders occurred Jan. 10.

Croatia and Slovenia quit the second round Jan. 31 to protest what their leaders said was army meddling in politics.

In the Slovenian capital of Ljubljana, Slovenia's premier announced that on Feb. 20 the republic's parliament would meet to pass a law annulling all federal legislation, thus formally proclaiming the republic's secession.

The premier, Lojze Peterle, also said that Slovenia, which with Croatia advocates Yugoslavia's transformation into a loose confederation, would now concentrate on how to secede peacefully rather than seek ways to stop the country of 24 million from disintegrating.

Communist-ruled Serbia has strongly opposed any plans to change the federal system, which also includes two provinces, and is backed by the pro-Communist, heavily Serb commanders of the army.

Peterle said that after the Serbian elections in December, overwhelmingly won by the Communists, and a series of bilateral talks between republican leaders last month, "It is obvious that the two concepts which are being offered are so far apart that a healthy society cannot be created."

Peterle said Slovenia's desire to secede is motivated mainly by economics, according to Tanjug.

The small northern republic (Slovenia) bordering Austria and Italy is Yugoslavia's richest, and objects to the Socialist central planning advocated by the Serbian leadership.

In December, Serbia angered all other republics by unilaterally misappropriating \$1.4 billion of federal reserve funds to meet pension and wage bills.

Croatia, meanwhile, is at loggerheads with the federal army. On January 25, the republic's militia and the army are said to have come within hours of a clash before Croatia agreed to disarm its reserve police force and the army rescinded a battle alert in the republic.

Both Croatia and Slovenia fear the federal army will intervene to squelch their independence drives, possibly under the pretext of protecting the 600,000-strong Serb minority in Croatia. The Serbs in Croatia said they are harassed the republic's authorities.

St. Mary Alumni Meets

St. Mary's School (Collinwood) Alumni Association meeting is on Thursday, Feb. 28 at 7 p.m. in the school cafeteria, Holmes Avenue and E. 156 St.

Tomsick Brothers produce polka album

The wide acceptance of audiences who love polka and waltz music with the meticulous and tantalizing sound of button accordion plus a bit of showmanship has prompted Joey Tomsick and Lynn Marie Hrovat Rink along with Tomsick Brothers Productions to produce another album-cassette. Their first release of last November was recently nominated for "Record of the Year" by the National Cleveland Style Polka Hall of Fame.

The new "Joey T & Lynn Marie - Button Box Two" was premiered "live" on Saturday, Sept. 22 at Sterle's Slovenian Country House restaurant, 1401 E. 55 St., Cleveland. Following the special introductions of the various selections, the Joey Tomsick Orchestra played for dancing from 9:30 until 1:30 a.m.

Lynn Marie, formerly of Cleveland, lives in San Diego, California and works as a graphics operator in a television production facility where she hopes to pursue an acting career in commercials. She is always a bright star at polka festivals. In her spare time she likes to teach the button box accordion.

Joe T of Euclid works as a Polka Tour Manager for Kollander Travel, coordinating the many music tours and cruises the agency promotes. He also heads up the Joey Tomsick Orchestra, recent winner of the "Young Band of the Year" award of the Polka Hall of Fame, co-hosts on Tony Petkovsek's radio broadcasts on WELW-AM and WCPN-FM; and also finds time to instruct on the button box accordion.

The two, in their mid-twenties, got together on an Alpine European tour last year

Joey Tomsick and Lynn Marie,

and have been making appearances ever since with their unique style - playing each other's button keyboard while dancing around the stage. It has been a real show-stopper.

The new audio tape is available by mail through Joey Tomsick, 21271 Chardon Rd., Euclid, OH 44117 or Tony's

Polka Village, 971 E. 185 St., Cleveland, OH 44119.

Joey T. and Lynn Marie I cassette is also available as well as "Proud of Cleveland" by the Joey Tomsick Orchestra. The cassettes are \$9.00 plus \$1.00 postage and handling.

Easter Poticas

Progressive Slovene Women Circle 2 baking of poticas for Easter will be held on Tuesday, March 19 at St. Clair Slovenian National Home. Pickup of baked goods will be Wednesday, March 20 from 10 a.m. until 5 p.m. in the lower hall.

Raisin, nut and combination (raisin and nut) will be available for \$9.00.

To order please call Marge Kaus, 585-2603 or Josephine Turkman at 531-3595. *Please order early.*

Members of Circle 2, please mark your calendar. We need

your help on baking day, Tuesday, March 19. Plan to be there early. *Please sign up.*

Fridays in Feb., March

St. Vitus Dad's Club sponsors Fish and Shrimp Fries in the St. Vitus Hall from 4 to 7 p.m. (except Good Friday).

Al Koporc, Jr.
Piano Technician
(216) 481-4391

100% FREE Freedom CHECKING

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks FREE
- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Mayfield Hts. 1351 SOM Center Rd. 473-2121
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Richmond Hts. 27100 Chardon Rd. 944-5500
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- South Euclid 14483 Cedar Rd. 291-2800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400

METROPOLITAN SAVINGS BANK

Your Friendly Neighborhood Bank

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

ST. VITUS HOLY NAME Pancakes & Sausages

at St. Vitus Hall

Ed Avsec
Joe Cimperman
Ed Arhar
prepare
pancakes
at previous
St. Vitus
Holy Name
Breakfast

SUNDAY, MARCH 3rd

Servings 8:30 a.m. to 1 p.m.

Donation: Adults \$4.50

A Savings Contest

Ameritrust announced a major competition intended to encourage residents of Ohio, Indiana, Michigan and Kentucky to save more of their earnings and to better plan for their families' future financial security.

Through the program — called "Smart Savers" — Ameritrust is challenging adults and children to submit their most creative, practical and successful ideas for building and maintaining savings. These can include favorite personal formulas for determining how much to save, how to carve regular savings out of the family budget, how to avoid tapping into savings without good reason.

Ameritrust will present savings-related awards to the four best ideas. The winning suggestions — and others collected from the competition — will be shared publicly by the bank through brochures, ads, news releases and other communications.

"In today's society, families find it harder than ever to accumulate savings that can be used later for the down payment on a home, a college education, retirement or other purposes," said Peter Osenar, Ameritrust group executive vice president for consumer banking. "By collecting and disseminating effective savings ideas from our neighbors in this region, we hope to provide savers with fresh, practical techniques.

"We're looking for the best thinking on how families find the money to save, as well as how they determine how much to save," Osenar said.

• First Place — \$5,000 in an Ameritrust 12-month Certificate of Deposit.

• Second Place — \$2,000 in an Ameritrust Individual Retirement Account.

• Third Place — \$1,000 in an Ameritrust Money Market Savings Account.

• Student award — \$500 in an Ameritrust savings account and a \$100 toy store gift certificate (for the best savings suggestion by a student under the age of 18).

The Smart Savers competition is open to all residents of Ohio, Indiana, Michigan and Kentucky — regardless of whether or not they are Ameritrust customers or live in an area served by an Ameritrust branch. All entries will be judged by bank executives based on originality, creativity and practicality.

Entry forms are available at

any Ameritrust branch. Ohio, Indiana, Michigan and Kentucky residents also may enter by mail by sending their name, address, telephone number, and school, grade and age (if a student), and a savings idea described in 100 words or less to:

Ameritrust Smart Savers
P.O. Box 15127
Cleveland, OH 44115-9725

Deadline for entries is April 15, 1991. Winners will be announced no later than July 1, 1991.

Ameritrust is an \$11 billion regional bank headquartered in Cleveland, with more than 200 offices in Ohio, Indiana and Michigan. As a full-service commercial bank, Ameritrust offers a complete range of consumer and corporate banking services, and has one of the 20 largest trust departments in the country.

St. Vitus Slovenian School Says Thanks

The St. Vitus Slovenian Language School wishes to express its thanks and gratitude to the many volunteers, dinner patrons, and individuals and organizations/businesses who showed tremendous support for its annual benefit dinner on February 17.

We also wish to thank those entities that helped advertise this event. They are: Ameriška Domovina (American Home), Glasilo (KSKJ), Nas Glas (AMLA), Dr. Milan Pavlovic (Slovenska Oddaja), Tony Petkovsek (Tony's Polka Hour), William F. Miller (columnist, Plain Dealer), Eran Weber (writer, Euclid Sun Journal), Sister Haggarty (editor, Catholic Universe Bulletin), and Dick Russ (reporter WJW-TV 8). We also thank St. Vitus parish for promoting the dinner through its weekly bulletin.

We also thank those faithful volunteers who for so many years have assisted and directed this event. Your generosity can never be repaid. May God bless you for all your efforts. We also thank those many brave souls who purchased one or many dinners despite the snowy weather and inclement conditions. Your support enables this transmitter of the Slovene language and culture to continue its mission for over 40 years.

Once again, a large thank you to all who partook in this event.

St. Vitus Slovenian
Language School
Parents Committee

Donation

Sylvester Lango, M.D., New Rochelle, N.Y. donated \$25.00 to the Ameriška Domovina. Thank you very much.

Donations

Thanks to the following for their donations to the Ameriška Domovina:

Ursula Branisel, Cleveland — \$5.00

Ursula Rakovec, Euclid — \$5.00

Joseph Zlatoper, Moreland Hills, Ohio — \$10.00

Mr. and Mrs. Frank Siewiorek, Cleveland — \$20.00

Janez Grabar, Rochester, N.Y. — \$5.00

Frančiška Gazvoda, Cleveland — \$10.00

Vlado Kralj, Elm Grove, Wis. — \$10.00

August Selak, Girard, O. — \$5.00

Josephine Ponikvar, Cleveland — in memory of parents John and Ursula Ponikvar — \$10.00

Theresa Vegh, Mentor, O. — \$5.00

Mr. and Mrs. Joseph Koren, Willoughby Hills, O. — \$10.00

Cyril Germek, Mentor — \$5.00

Alois Zajec, Half Moon, Calif. — \$5.00

Majda Ambrozic, Thornhill, Ont., Canada — \$6.00

Albin Orehek, Cleveland — \$5.00

Mr. and Mrs. John Zakrajsek, Richmond Hts., O. — \$10.00

Anne Parker, Euclid — \$10.00

Joseph Kristanc, Euclid — \$5.00

Augustine Bucik, Norridge, Ill. — \$5.00

Tony Mlinaric, Santa Clara, Calif. — \$15.00

Anonymous, Cleveland — \$25.00

Anonymous, Euclid — \$5.00

Cecilia Goles, Cleveland — \$5.00

Milan Kravanja, Barberton, O. — \$15.00

Matt Strumbly, Cleveland — \$20.00

Marge Maslar, Cleveland — \$10.00

Mary E. Gorisek, Berea, O. — \$5.00

Sylvia Pisorn, Cleveland — \$10.00

Donald Krance, Euclid, in memory of Jennie Vidmar — \$10.00

MERVAR - 70 Years of Service
L. Slak Video II, LPs, CTs,
C. Discs, free illustrated bulletins
MERVAR 6919 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103
Telephone 216/361-3628
(Mail Orders Only)

Electronic Filing makes Hare out of Tortoise

The long wait for your IRS Income Tax Refund Check is now over. The IRS now allows taxpayers to file their Income Tax returns electronically using computers modems and the telephone.

Computers have made it possible to receive your tax refund in as little as 14 days; your refund can be deposited directly to your bank account or your check can be mailed; the check printing and mailing require an extra three days.

Taxpayers who prepare their own returns on paper can take advantage of this service, too. A local electronic transmitter in the Akron-Cleveland area is 800-TAX REFUND; it said that self-prepared returns are as welcome as those prepared professionally. Risks are non-existent since some companies such as 800-TAX REFUND guarantee the refund within the 14-20 day period. Outstanding tax liens and unpaid child support, however, can be unavoidable obstacles in reducing the refund amount.

Borrowing against your refund or Refund Anticipation Loans can get you your refund in 2-5 days. That's turbo speed!

Fees quoted by 800-TAX REFUND are \$25.00 for the simple Form 1040; more information can be obtained by calling their toll free number 1-80-TAX REFUND.

As an introductory offer to

readers of American Home, anyone mentioning or having read this news release is entitled to a \$5.00 discount on electronic filing.

—Anton M. Lavrishia

Jokes?

Teacher: Where is your homework?

Student: I made an airplane out of it and someone hijacked it.

*

Tarzan swings, Tarzan falls, Tarzan gives his mighty call: "Bring the bandages, Jane."

*

Frank: Did you hear about the man who walked all day and only moved two feet?

Dan: No, How come?
Frank: That was all he had.

*

Orville: If two wrongs don't make a right, then what do two rights make?

Wilbur: An airplane.

*

Jimmy: Mom, may I have an apple?

Mother: But you just ate a big lunch.

Jimmy: Yes, but an apple a day keeps the doctor away, and I just broke his window.

*

Joe: You'd better watch out for a worm in that apple.

Tim: When I eat an apple the worm better watch out for himself.

*

Frank: Larry was put in jail for stealing a pig.

Dan: How did they prove it?
Frank: The pig squealed.

VISIT US!

VILLA ROSA
Pizza / Restaurant

(Located at Andolsek Plaza)
853 E. 185 St. - Cleveland

Our dining room is open to serve you
Monday thru Thursday 11 a.m. until 11 p.m.
Friday & Saturday from 11 a.m. until 1 a.m.
We are open on Sunday from 1 p.m - 11 p.m.

You can order Take-Outs 486-5545

Besides English, Slovenian is spoken!

FLAGS & FLAGPOLES

Since 1968

Mon - Fri 9 to 5
Saturday - 9 to 3
or by appointment

**SALES • REPAIRS
INSTALLATION**

Custom Manufacturing of
**COMMERCIAL • CORPORATE • MARINE
and RESIDENTIAL FLAGS and BANNERS**

FLAG REPAIRS
661-2608
4240 PEARL ROAD

Across from
Deaconess Hospital

Flags * Flag Poles * Turnstiles
Custom Banners * Specialties

ARENA GRAND CO.
UNITED FLAG & DISPLAY CO.
Don Workman

Zelev Funeral Home

Memorial Chapel
452 E. 152 St. Phone 481-3118
Addison Road Chapel
6502 St. Clair Ave. Phone 361-0583
Family owned and operated since 1908

Vladimir M. Rus

Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

Recipes

WHOLE-WHEAT MUFFINS

1 cup whole-wheat flour
3/4 cup all-purpose flour
1/4 cup sugar
4 teaspoons baking powder
1/2 teaspoon salt
1 large egg
1 cup milk
1/4 cup salad oil

About 35 minutes before serving:

1. Preheat oven to 400°F. Grease twelve 2-1/2" by 1-1/4" muffin-pan cups. In large bowl, with fork, mix first 5 ingredients. In small bowl, with fork, beat egg slightly; stir in milk and oil. Stir egg mixture into flour mixture, just until flour is moistened. (Batter will be lumpy, not smooth).

2. Spoon batter into muffin-pan cups. Bake 20 to 25 minutes until golden and toothpick inserted in center comes out clean. Immediately remove muffins from pan. Makes 12 muffins.

EASY OSSO BUCO

1 10-3/4-ounce can condensed tomato soup
2 tablespoons soy sauce
4 veal shank cross cuts, each 2 inches thick (about 3 pounds)
1-1/2 16-ounce bags carrots
2 large onions (about 1 pound)

About 2-1/2 hours before serving:

1. In 12-inch skillet, stir undiluted tomato soup with soy sauce; add veal shank cross cuts. Over high heat, heat to boiling. Reduce heat to low; cover and simmer 1 hour, turning veal occasionally.

2. Meanwhile, peel carrots and cut each into 2 or 3 pieces. Chop onions.

3. After veal shanks have cooked 1 hour, add carrots and onions to skillet. Over high heat, heat to boiling. Reduce heat to low; cover and simmer 1 hour or until veal is very tender, turning veal occasionally. Skim fat from pan gravy. Makes 4 servings.

CANDIED SWEET POTATOES

6 sweet potatoes
1/2 tsp. salt
1 c. dark brown sugar
1/2 c. water
4 Tbsp. butter
1 Tbsp. lemon juice

Cook potatoes in their jackets in boiling, salted water until nearly tender, drain, peel and cut into 1/2" slices. Place in a shallow greased baking dish and sprinkle with salt. Cook together sugar, water and butter in separate pan for several minutes, then stir in lemon juice and pour over potatoes. Bake in 375° oven 20-25 min., basting occasionally with syrup. 4-6 servings.

BRUSSELS SPROUTS

Cook and Serve Them Hot
... with butter or margarine; top with chopped walnuts or pecans, plain or toasted slivered almonds, poppy seeds, sliced water chestnuts, crumbled crisp-cooked bacon, or seasoned croutons.

Or sprinkle with lemon juice or Italian salad dressing.

Or serve them creamed (in white sauce), combined with chopped cooked chestnuts or canned chestnuts, a traditional treat.

Top with sour cream and a sprinkling of fresh-ground pepper, or sour cream with prepared mustard added to taste; or cheese sauce made with sharp Cheddar, or blue cheese.

Or Cook, Chill, Serve Cold

... with ranch-style or Thousand Island salad dressing or coleslaw dressing and a sprinkling of caraway seeds.

Or scoop out a small hole in the top of each Brussels sprout and fill with softened cream cheese mixed with chopped chives, finely diced pimento, or anchovy paste to taste; serve as hors d'oeuvres.

When cooked properly and served in any of these ways, Brussels sprouts are delicious. But when overcooked, no dress-ups can cover up their mushy, watery texture and too-strong taste. Buy and cook them as described to enjoy their delicate flavor and tenderness.

When You Shop

Choose the smallest size available, with tight, compact heads and bright green leaves. Avoid those with soft, puffy heads, loose leaves, or black spots.

Count on 2 to 3 servings from a one-pint container.

When You Get Them Home

Look them over and pull off any loose, broken, or yellow leaves. Put them, unwashed, into a plastic bag and refrigerate; use within 2 days.

Cook to Perfection

Trim stems, but not so close that leaves will fall off. Cut large heads in half, or cut a deep "X" in stem ends to speed cooking time. Rinse with running cold water. In sauce-pan over high heat, in 1 inch boiling water, heat Brussels sprouts to boiling. Reduce heat to low; cover and simmer about 10 minutes or until they are tender-crisp.

Freeze to Use Later

Trim tough outer leaves and root ends of Brussels sprouts; rinse; sort into large and small heads. In 4 quarts boiling water, blanch large sprouts 5 minutes; blanch small sprouts 2 minutes. Cool at once in ice water; drain and pack in freezer containers; seal, label, and freeze. Use frozen Brussels sprouts within 10 months.

VEAL WITH FRESH SPINACH

Light and Easy

3/4 pound veal cutlets, each 1/4 inch thick

1 bunch spinach or arugula
1 8-ounce package mushrooms

1/2 teaspoon salt
1/4 teaspoon pepper
all-purpose flour
light corn-oil spread
1/3 cup Port or red wine
1/4 teaspoon chicken-flavor instant bouillon
1/4 teaspoon dried thyme leaves

About 30 minutes before serving:

1. With knife, slice each veal cutlet crosswise in half. Rinse spinach well and drain. Chop enough spinach to equal 2 tablespoons; reserve remaining spinach to line platter. Slice each mushroom in half or into quarters.

2. On waxed paper, mix salt, pepper, and 2 tablespoons flour; use to coat veal cutlets.

3. In 12-inch skillet over medium-high heat, in 2 tablespoons hot light corn-oil spread, cook veal cutlets, a few pieces at a time, until browned on both sides, about 2 minutes. Remove cutlets to warm plate as they brown; keep warm.

4. In drippings remaining in skillet, and 2 tablespoons hot light corn-oil spread, over medium-high heat, cook mushrooms, stirring frequently, until golden.

5. In cup, mix Port, chicken bouillon, dried thyme leaves, 1 teaspoon flour, and 1/2 cup water until blended; add to mushrooms in skillet. Stir in chopped spinach. Over high heat, cook, stirring to loosen brown bits from bottom of skillet, until sauce boils and thickens slightly.

6. To serve, line warm platter with reserved spinach leaves. Arrange veal on spinach; pour sauce over veal.

CHOCOLATE PECAN BARS

(Makes 24 to 36 bars)

1-1/4 cups unsifted flour
1 cup confectioners' sugar
1/2 cup Hershey's Cocoa
1 cup cold margarine or butter

1 (14-ounce) can Eagle Brand Sweetened Condensed Milk
NOT evaporated milk)

1 egg
2 teaspoons vanilla extract
1-1/2 cups chopped pecans

Preheat oven to 350° (in glass dish). In large bowl, combine flour, sugar and cocoa; cut in margarine until crumbly (mixture will be dry). Press firmly on bottom of 13-9-inch baking pan. Bake 15 minutes. Meanwhile in medium bowl, beat sweetened condensed milk, egg and vanilla; mix well. Stir in nuts. Spread evenly over crust. Bake 25 minutes or until lightly browned. Cool. Cut into bars. Store covered in refrigerator.

Mission Circle Says Thanks

The Slovenian Mission Circle, commonly referred to as the "Misijonska Znamkarska Akcija (Catholic Mission Aid) MZA-CMA" wishes to express its thanks to the many persons who either volunteered, purchased a dinner, or provided contributions at its annual chicken/roast beef dinner at St. Vitus Auditorium on February 10.

The MZA-CMA served an estimated 625 dinners within the span of just three hours.

A special thanks is given to those individuals who volunteered on either Saturday and/or Sunday for the preparation and cooking of these 625 dinners. Your dedication, commitment, and attention to details make for many well-received compliments. God bless you for your good works.

We also thank the following individuals or organizations for advertising this dinner: Ameriška Domovina (American Home), Glasilo (KSKJ), Nas Glas (AMLA), Dr. Milan Pavlovic (Slovenska Oddaja), Tony Petkovsek and Joey Tomsick (Tony's Polka Hour), Denny Bucar (International Polka Hour WELW-1330 AM), Catholic Universe Bulletin, Euclid Sun Journal, News-Herald, and the Plain Dealer.

A final accounting of net proceeds will be provided in the Slovenian section of the *Ameriška Domovina* when this data is made available. Suffice it to say, this year's event was one of the most successful with excellent weather, great cooperation of volunteers, many willing patrons, and very good media exposure.

May God bless each person who in a small or large manner enabled the MZA-CMA to continue its mission work, and also remind us that we, too, are missionaries in our own manner through deeds and words.

Campbell Labels

St. Mary's Church, 15519 Holmes Avenue in Collinwood (zip 44110) is collecting Campbell's labels of soup, beans, tomato juice, V-8 juice, Franco-American products, Swanson products, Prego, Juice Works and Recipe Dog Foods.

In exchange for these labels St. Mary's school can obtain some much needed physical education and/or audio visual equipment.

Labels may be sent by mail or delivered to St. Mary's parish house.

"A fanatic is one who can't change his mind and won't change the subject."

—Winston Churchill

John: Will you always remember me?

Judy: Yes, of course I will.

John: I mean remember me forever and ever?

Judy: I said yes, of course.

John: Knock, knock.

Judy: Who's there?

John: See. You've forgotten me already.

*

Harry: Dad, what's the biggest fish you ever caught?

Dad: Ask your mother. I forgot what I told her.

*

Events

Sunday, Feb. 24

Card Party, 1:30 p.m. St. Mary School Cafeteria, 15519 Holmes Ave., Collinwood, sponsored by COF Court 1640. Admission \$2. Everyone welcome.

Sunday, March 3

32nd Annual St. Vitus Holy Name Pancakes and Sausages breakfast from 8:30 a.m. to 1 p.m. in St. Vitus Hall. Donation \$4.50.

Sunday, March 17

Federation of Slovenian National Homes Honorees Banquet at Slovenian Home on St. Clair beginning with dinner at 2 p.m. Tickets available at all national homes.

Sunday, March 24

Holmes Ave. Pensioners Club Annual Dinner Dance. Dinner 2 to 3:30 at the Collinwood Slovenian Home. Music by Charles Krivec Orchestra. Tickets \$12.00, call 261-1678 or 943-3784.

Saturday, April 20

"Thinking Spring" Dinner-Program - Dance sponsored by Jadran, featuring Fred Kuhar Orchestra at Waterloo Hall.

Sunday, April 28

St. Clair Pensioners Club Dinner at Slovenian National Home on St. Clair.

Sunday, May 5

Friends of Slovenian National Home Annual Spring Brunch. Serving 12 to 2 p.m. Good food, good entertainment and good friends.

Sunday, May 12

Upstairs Dance at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid with Joe Fedorchak from 4 to 8 p.m. on stage and Harry Faint from 7 to 9 p.m. in the bar room. Also featured will be George Staiduhar with special guests Zeke and Charlie. Proceeds to the Youngstown Penn Ohio Polka Pals and Akron, Barberton, Canton (ABC). Sponsor and coordinator is George Knaus. For tickets at \$5 call 481-9300 or 943-0553.

Saturday, Nov. 9

Jadran Dinner - Program - Dance with Fred Kuhar Orchestra at Waterloo Hall.

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Anton M. Lavrisha

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvjetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

Grdina—Cosic—Faulhaber

Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

28890 Chardon Road

Willoughby Hills

944-8400

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS

DEATH NOTICES

JULIA MARN
Julia Marn (nee Bradach), 69, a resident of Cleveland since 1925, died in the emergency room of Meridia Euclid Hospital on Monday, February 18th. Julia was born in Gilbert, Minnesota.

She was a member of St. Mary's Altar and Rosary Society, and the American Fraternal Union Branch 137.

She was the widow of John, the mother of John and Dennis, mother-in-law of Lynn and Alicia, grandmother of Scott, Sean, Lisa, and sister of Rose Luzar and Frances Majce (dec.).

Friends will be received at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. Thursday 2-5 and 7-9 where services will be held Friday, February 22 at 8:45 a.m. and at St. Mary Church (Holmes Ave.) at 9:30 a.m. Burial will be in All Souls Cemetery.

VERA KUCHAR
Vera Kuhar, (nee Nezcic), 87, died in Wickliffe Country Place on Monday, Feb. 18th. Vera was born in Dolensko, Slovenia and came to Cleveland in 1920.

She was a resident of Mohawk Avenue for 40 years. Vera was a member of AMLA Lodge 59, and a former member of Euclid Pensioners.

Friends called Wednesday, Feb. 20 at Zele Funeral Home, 452 E. 152 St. where services will be Thursday, at 8:45 and at Our Lady of Perpetual Help Church at 9:30 a.m. Interment All Souls Cemetery. Donations to Slovene Home for the Aged in her memroy would be appreciated by the family.

MARY IPAVEC
Mary Ipavec (nee Jerich), 73, died in Gateway Nursing center on Friday, Feb. 15.

Mary was born in McKinley, Minnesota. She came to Cleveland in 1942 and was a resident of Euclid since 1970. She retired from White Motors in 1981 after 23 years as a clerical worker.

Mary was the wife of Frank, sister of Frances Stefanko, Molly Thomas (VA), Agnes Lucas and Frank (MN) and the deceased: Joseph Jerich and Margaret Dobnikar.

Funeral services were held Monday, Feb. 18 at St. Roberts Church. Burial was in All Souls Cemetery. Zele Funeral Home was in charge of arrangements.

FRANK FALETIC
Services for Frank Faletic, 84, of Euclid, a retired machine operator for Gould Inc. in Euclid were Monday, Feb. 11 at Zele Funera! Home, 452 E. 152nd Street, Cleveland followed by services at 10 a.m. at St. Vitus Catholic Church, Cleveland.

Mr. Faletic died Friday, Feb. 8 at Wickliffe Country Place. Born Aug. 30, 1906 in Indiana, he lived in Cleveland before moving to Euclid 25 years ago.

He was a member of Catholic Order of Foresters Baraga Court 1317, KSKJ Lodge 255 Klub Ljubljana, and St. Clair and Holmes Avenue Pensioners, all in Cleveland.

Survivors are his sons, Frederick and Michael, both of Euclid, Frank of Stow and James of Wickliffe; three grandchildren; one great-granddaughter; and friend, Frances Nemanich.

His wife, Victoria (Kopore),

Interview with Archbishop McCarrick in Slovenia

Recently a group of American bishops, while attending a conference in Europe, also stoped in Ljubljana, Slovenia. They celebrated the holy sacrifice of the Mass in the Ljubljana cathedral. During the visit, the head of the delegation, Archbishop Theodore McCarrick, was interviewed by Dr. Janez Gril, responsible editor and assistant to the chief editor, Rev. Dr. Drago Klemencic, of the religious weekly, *Družina* (Family). The interview follows:

How do you rate your visit to Slovenia?

I am convinced that the visit among you in Slovenia is one of the finest which we have experienced on this trip. The people are friendly and hospitable. We feel quite at home. Ljubljana is a beautiful city. At Mass this morning in the cathedral we marveled at the wonderful singing and experienced a beautiful divine worship; in short, an unforgettable experience.

You paid a visit to the president of the government?

Meeting with the president of the government, (Lojze) Peterle (actually Prime Minister), was also cordial. We talked about the purpose of our visit and the hope which he and we have concerning the future of Slovenia. I hear that the president is a man of deep faith and clear principles. Therefore we are satisfied that we were able to meet with him. He talked a lot about the changes, projects, and also about the difficulties with which he and his government are faced.

How did the meeting with the

president of the presidium go?

The visit with the president of the presidium too was very interesting. I had the opportunity to tell him that we were glad we came to Slovenia. I told him that the American Catholics feel closely tied with our Slovenian brothers and sisters in faith and attentively follow the development of democracy. The president assured me his concern for the progress of human rights of all people, especially freedom of religion and speech.

Whom else did you meet with, these days?

It was very nice also meeting the Ljubljana mayor and some of the members of the city government. But I would especially like to emphasize that the main purpose of our visit was meeting the Slovenian bishops and learning of their plans, hopes, and difficulties, too. We already met yesterday with Archbishop Suster; today with bishop Kramberger of Maribor, Assistant Bishop Kvas of Ljubljana, and others. When we return to the USA we will report to the bishop's conference what we were told here.

May I ask what you will report?

On the basis of reports regarding visits with you and elsewhere we will try to ascertain what are the priority tasks with you and elsewhere, and how we can help you. Of course, within the frame of possibilities which we have. Other bishop's conferences are also prepared to cooperate.

In connection with you and among ourselves, we will try to come to your aid, after all we

are all just one big family.

Statement

Members of the delegation of the Catholic Bishop's Conference of the United States of America express their deep gratitude that they could come to Slovenia and thereby to renew and strengthen the bonds of brotherly solidarity with the bishops of this beautiful country. We especially feel close to the Slovenian Catholics; after all, many of the faithful in our dioceses are of Slovenian descent.

Meeting with Archbishop Suster, other bishops, and Church representatives acquainted us with the new moment of the Slovenian Church and Slovenian nation. We express our readiness to help in the most urgent needs of the Church in Slovenia, Yugoslavia, Middle and Eastern Europe, as much as is possible for us. We are convinced that the Slovenian Church will successfully continue its mission and contribute to the spiritual and moral renewal of society.

During our stay in Slovenia we had the opportunity of meeting with the president of the presidium of the republic of the government, and some other politicians. We expressed our gratitude to them that we could visit your country which has such a beautiful and respectable Christian tradition. We expressed the interest of numerous American Slovenes and 60 million American Catholics for a positive development, which Slovenia is experiencing in recent times. We hope that the present Slovenian movement will lead to a fundamental transformation of constitutional guarantees for full respect and protection of human rights, also religious.

Družina (Family), Sept. 9, 1990, Ljubljana, Slovenia.

Translated from the Slovenian by Joseph Zelle of Euclid, Ohio.

Senate Hearing

(Continued from page 1)

(like Yugoslavia) majority rule often means majority dictatorship rather than democracy. Such societies need a "democratic" regime based on consensus instead of opposition, where inclusion rather than exclusion is emphasized. Unlike the United States a country created by immigrants who list the U.S. as their own (even though many might call themselves German Americans, Italian Americans, African Americans, etc.), Yugoslavia is a country of individual nations who freely joined the Yugoslav federation. In fact only 5% of all Yugoslav citizens in the 1980 census declared themselves members of the Yugoslav nation. The other 95% listed their nationalities as Serbian, Croatian, Slovenian, Albanian, etc.

The Slovenian and Serbian leaderships have been at odds on this issue and there is no solution in sight. The relationships have deteriorated to the point where the Serbian republic has unilaterally imposed a 50% tariff on all products from Slovenia. The recent electoral victory by the leader of the former communist party of Serbia, Mr. Slobodan Milosevic, who received a clear mandate to continue with the strongly centrist, one party policies of past years has strengthened these repressive policies.

At this time the outlook for major agreements among the various republics of Yugoslavia is purely academic. How can western European democracies and the United States support a regime that clearly represents and supports the former communist mentality? Having freely chosen democracy and a market economy, what choice has the Slovenian nation but to opt for an independent Slovenia, a status which will enable it to continue the peaceful process of democratic development.

As the leading democracy in the world and a champion of human rights, the United States cannot ignore national aspirations and the right of self-determination even though this might mean a rupture of the European political mosaic. The United States must encourage and support the democratic process and its implementation whenever it appears.

Yugoslavia and the Soviet Union, the two federations of nationalities who are presently experiencing secessionist tendencies within their existing federations should be made aware that the United States Congress is determined to defend and support free expressions and basic freedoms. These democratic movements which have been set in motion with the lifting of the iron curtain cannot and should not be stopped. They are at the forefront of a new world order, one where universally guaranteed individual human rights will lift the human spirit to ever greater and challenging frontiers of democracy.

Karl B. Bonutti
President, Slovenian American Heritage Foundation

In Loving Memory

OF THE 19th
ANNIVERSARY OF MY
DEAR HUSBAND

**Daniel (Don)
Chesnik**

who passed away
Feb. 25, 1972

*He had a smile, a pleasant way,
a helping hand to all he knew,
He was so kind, so generous and true,
On earth he nobly did his best,
Grant him, Jesus heavenly rest.*

Sadly missed by:
Wife, Mildred

Cleveland, O., Feb. 21, 1991.

**In Loving Memory
of the
25th Anniversary
of our Dad**

Louis Somrak

Died Feb. 26, 1966

*He loved to be with
His friends here on
Earth. May God Share
His friends with
Him in Heaven.*

Missed by

Louis and Helen Somrak
Robert and Virginia Somrak
Donald and Alice Somrak
Daughter - Alice

**Carst-Nagy
Memorials**

15425 Waterloo Rd.

486-2322

"Serving the

Slovenian Community."

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

• No Branches nor Affiliations •

**Zachary
A. Zak,
licensed
funeral
director**

Roster of Organizations

Imenik slovenskih društev

Ameriška Slovenska Katoliška Jednota American Slovenian Catholic Union

Društvo SV. VIDA št. 25

Duhovni vodja: Rev. Joseph Božnar; preds. Joseph Baskovic; podpreds. Joseph Hocevar; taj. Albin Orehek, 18144 Lake Shore Blvd., tel. 481-1481; blag. John Turek; Nadzorniki: Mary Hodnik, James Debevec, Stan Martincic; vratar Frank Zupancic; vodja atletike in mladinskih aktivnosti Joseph Hocevar. Za pregledovanje novega članstva vsi slovenski zdravniki.

Društvo zboruje vsako drugo nedeljo ob 10.15 dop. pod cerkvijo sv. Vida. Mesečni asmesent se prične pobirati pred sejo in tudi 25. januarja in 25. julija od 6. do 7. ure zvečer v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. V slučaju bolezni naj se bolnik javi tajniku, da dobi zdravniški list in kartico.

Društvo SV. LOVRENCA št. 63

Duhovni vodja: Rev. Anthony Rebol; preds. Joseph L. Fortuna; podpreds. Isabelle Godec; taj. Ralph Godec, 847 E. Hillsdale, tel. 524-5201; zapis. Mary Ann Sray; blag. James T. Weir; nadzorniki: Anthony B. Lausche, Olga Sray, Virginia Fortuna; zastopnika za SND na E. 80 St. Joseph Fortuna in Ralph Godec; zastopnika za atletiko in »booster club« Joseph Fortuna in Ralph Godec. Zdravnika dr. Wm. Jeric in dr. F. Jelercic.

Seje so 25. v mesecu v SND na E. 80 St. ob 7.30 zv. Novi člani sprejeti od rojstva do 60. leta starosti. Bolniški asmesent je 65 centov na mesec in plačuje \$7 bolniške podpore na teden, če je član bolan 5 dni ali več.

Lodge ST. ANNE No. 150

Spiritual Director Rev. Anthony Rebol; President Angela Winter; Vice Pres. Helen Krofi; Secretary Josephine Winter, 3555 E. 80th St.; Treas. Laura Berdyck; Auditors: Anna Winter, Theresa Zupancic, Helen Krofi; Rec. Secy. Kathryn Zabak; Rep. for Slov. Natl. Home, E. 80 St. Laura Berdyck; Rep. for Slov. Natl. Home, Maple Hts. Helen Krofi; Reps. for Federation: Angela Winter, Josephine Winter. Physicians: all Slovenian & Family.

Meetings are held every first Wednesday of the month at 2:30 p.m. in the school hall at St. Lawrence Church on E. 80 Street.

Društvo SV. MARIJE MAGDALENE št. 162

Duhovni vodja Rev. Joseph Božnar; preds. Frances Nemanich; podpreds. Anna Zakrajsek; taj. Mary Ann Mott, 760 E. 212 St., Euclid, OH tel. 531-4556; blag. Betty Orehek; zapis. Frances Novak; nadzornice: Frances Macerol, Josephine Gorencic in Mary Palcic; rediteljica Rosalia Palcic; zastopnice za Ohio KSKJ Federacijo: Anna Zakrajsek, Frances Novak, Frances Nemanich; zdravniki: vsi slovenski. Seje se vrše vsako prvo sredo v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu.

Društvo SV. JOZEFA št. 169

Duhovni vodja Rev. John Kumse; preds. Eugene Kogovsek; podpreds. Anthony Tolar; fin. taj. Anton Nemeč, 708 E. 159 St., Cleveland, OH 44110, tel. 541-7243; pomožna taj. Anica Nemeč; bol. taj. Helena Nemeč, tel. 541-7243; blag. Jennie Tuma; zapis. Mary Okicki; nadzorniki: Frank Znidar, John Obat, Charles Erzen; direktor za atletiko John Obat, tel. 481-6129; dir. za ženske aktivnosti Jennie Tuma; vratar John Jackson; zdravniki: dr. Maks Rak in vsi družinski zdravniki; por. v angleščini Helena Nemeč; por. v slovenščini Josephine Kastigar.

Seje se vrše vsak tretji četrtak v mesecu ob 7.30 zv. v Slov. domu na Holmes Ave. Društvo sprejema člane od rojstva do 70 let za zavarovalnino od \$2,000 naprej.

Društvo Presvetega Srca Jezusovega št. 172

Duhovni vodja rev. Joseph Božnar; preds. Ludmila Glavan; podpreds. Frank Kuhel; taj. Dragica Gostič, 19831 Locherie Ave., Euclid, OH 44119, tel. 531-5678; blag. Angela Bolha; zapis. Gabriela Kuhel; revizorji: Joseph Lach, Frank Glavan, Aurelia Zadnikar.

Seje se vrše vsak tretji petek v mesecu v Baragovem domu, 6304 St. Clair Ave. ob 5. uri zvečer. Pobiranje asmesenta pred sejo in po seji.

Društvo KRISTUSA KRALJA št. 226

Duhovni vodja: Rev. Jože Božnar; Predsednik: Joseph F. Rigler, tel. 585-4749; Podpredsednik: Mary Wolf-Noggy; Tajnik in Blagajnik: Frank Šega, 2918 Emerald Lakes Blvd., Willoughby Hills, OH 44092-2718. Tel. (216) 944-0020; Zapisnikar: Eva M. Verderber; Nadzorni odbor: Anthony L. Rigler, Ivan Cugeli in John

Zupančič; Direktor: Mladinskih aktivnosti: Judy A. Ryan; Športni referent: Raymond F. Zak; Vratar: Antonia Šega; Zastopnika za Klub društev: Raymond F. Zak in Robert Mc'Donaugh; Zastopnik za SND delniških sej: Anthony L. Rigler.

Seja društva se vršijo vsako drugo nedeljo v mesecu of februarja do decembra ob 12 uri, Meseca Januarja in decembra so seje ob 2 uri. Vse seje se vršijo v Slovenskem narodnem domu 6417 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

KSKJ vam nudi mnogovrstno in moderno življensko zavarovanje za vsote od 2,000 do neomejene vsote in to pod najbolj ugodnimi pogoji. Za podrobnosti se z zaupanjem in brez-pogojno obrnite na tajnika društva.

Lodge OUR LADY OF FATIMA No. 255

Spiritual Adviser Rev. John Kumse; President Edward J. Furlich; Vice Pres. Sally Jo Furlich; Secy.-Treas. Josephine Trunk, 17609 Schenely Ave., Cleveland, OH 44119, tel. 481-5004; Rec. Secy. Connie Schulz; Auditors: Jackie Hanks, Connie Schulz; Women's & Youth Activities Maureen Furlich; Men's Sports Bob Schulz.

Meetings: second Wed. of the month at the Furlich home, 18709 Kewanee Ave., at 6:30 p.m., tel. 486-6264. Physicians: all Slovene physicians in the greater Cleveland area.

Ameriška Dobrodela Zveza

American Mutual Life Association

Lodge ST. ANNE No. 4

President Josephine Novak, Vice President Madeline D. Debevec; Sec. Marie Orazem, 20673 Lake Shore Blvd., Euclid, OH 44123, tel. 486-2735; Treas. Josephine Ambrosic; Rec. Sec'y. Frances Novak; Auditors: Frances Kotnik, Frances Macerol, Josephine Mohorcic; Youth Coordinator Madeline D. Debevec; Reporter: Madeline D. Debevec.

Meetings are every second Wed. of the month at 1:30 p.m. in the Social Room at St. Vitus, E. 62 St. and Glass Ave. New members may go to any Slovenian physician for their physical.

Društvo NAPREDNI SLOVENCİ št. 5

President Frank Stefe; Vice-President Edward Pecjak; Secretary Frances Stefe, 1482 Dille Rd., Euclid, OH 44117; Treasurer Frances Stefe; Recording Secretary Harold Telich; Auditors: Mark Telich, Dr. Joseph Chrzanowski, Edward Pecjak; Fraternal Affairs Officer Mark Steven Telich.

Meetings the 3rd Sunday of month at 1482 Dille Rd., Euclid, OH at 10 a.m.

Lodge SLOVENSKI DOM št. 6

President Joseph G. Petric, Vice President Marie Hosta, Secretary Albin Banko, 6805 Mayfield Rd. No. 726, Mayfield Hts., OH 44124, Treasurer Virginia Kotnik, Recording Secretary Anne Cecelic, Auditors: Jean Fabian, Caroline Lokar, Louise Fabec, Youth Coordinator: Jean Fabian, Medical Examiner Dr. Anthony Spech.

Meetings: First Thursday of the month, 7:00 p.m. at the Slovenian Society Home, Recher Ave., Euclid, Ohio.

Društvo NOVI DOM št. 7

Predsednik Anton Švigelj; podpreds. Anton Škerl; taj.-blag. Franc Kovačič, 1072 E. 74 St., Cleveland, OH 44103, tel. 431-7472; zapis. Jennie Antloga; nadzorniki: Jože Gabrič, Slavko Gabrič, Ana Mihelich. Zdravnik: vsak po zakonu priznani zdravnik v Ohio. Seje: prva nedelja v mesecu, ob 10. dop., na domu tajnika.

Društvo KRAS št. 8

Predsednica Vida Zak; podpreds. Mary Price; tajnik Anton M. Lavriša, 18975 Villaview Rd., Cleveland, OH 44119; blag. Ivanka Kapel; zapis. Sophie Matuch; nadzorniki: Pauline Škrabec, Joseph Škrabec, Dorothy Smrtnik; mlad. koordinator Joseph Škrabec. Seje: Drugi četrtak v mesecu ob 7. zv. v Slov. domu na Holmes Ave.

Lodge CLEVELAND No. 9

Pres. Albert Amigoni; Vice Pres. Stanley G. Zihlerl; Secretary Patrica Amigoni, 21051 Arbor Ave., Euclid, OH 44123, tel. 531-8468; Treasurer Robert Menart; Rec. Secy. Mary Zihlerl; Auditors: Frank Ahlin, Mary Champa, Andrew Champa; Fraternal Affairs Coordinator: Albert Amigoni. Physicians: Any Slovenian. Meetings: 1st Sunday of the month at AMLA Home Office, 19424 S. Waterloo Rd., 10 a.m.

Lodge RIBNICA No. 12

President Louis Silc, Vice-President John Cendol; Secretary Carole Czeck, 988 Talmadge Avenue, Wickliffe, OH 44092; Treasurer Carole Czeck; Recording Secretary Gina Ilacqua; Auditing Committee: Gina Ilacqua, John Cendol, Louis Silc.

Meetings at the home of the President, 30417 Oakdale Rd., 2 p.m.: March 17, July 14, Oct. 20, Dec. 15, 1991.

Lodge COLLINWOOD SLOVENES No. 22

President Tina Collins; Vice-President Joyce Segulin; Secretary-Treasurer Frank Koncilja, 6050 Thunderbird Dr., Mentor, OH 44060, Tele: 257-1021; Recording Secretary Stephanie Dagg; Auditors: Joyce Segulin, Stephanie Segulin, Tina Collins; Fraternal Affairs Officers: Annie Dagg, Stephanie Dagg.

Monthly meetings are held the 2nd Wednesday, 6 p.m. at the Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue, Cleveland, Ohio 44110.

Društvo KRALJICA MIRU št. 24

Preds. Anna Perko; podpreds. Frances Cazin; taj. Alice Arko, 3562 E. 80 St., Cleveland, OH 44105, tel. 341-7540; blag. Rosemary Pozarelli; zapis. Angela Musil; nadzornice: Dolores Hrovat, Angela Musil, Harriet Fashinpaar; mlad. koordinatorica Alice Arko. Seje so vsako drugo sredo v mesecu ob 2. pop. v SND na E. 80 St.

Društvo SV. CECILIJA št. 37

Preds. Ann Šilc; podpreds. Frances Stepic; taj.-blag. Jean McNeill, 7539 Ruth St., Mentor, OH 44060, tel. 1-255-2798; zapis. Marie Bond; nadzornici: Anna Ribic, Bertha Vidmar. Zdravniki: vsi slovenski. Seje so vsak prvi torek v mesecih feb., apr., jun., sept. in nov., ob 1.30 pop. v šoli sv. Vida.

Lodge MARTHA WASHINGTON št. 38

President Terry Hocevar; Vice Pres. Rose Zalneratis; Secy.-Treas. Bertha Richter, 19171 Lake Shore Blvd., tel. 692-1793; Rec. Secy. Carol Lesiak; Auditors: Frances Primosch, Jane Royce, Rosemary Kozar, Ann Krajc; Youth coord. Joanne Fordyce. Medical Examiner: any physician recommended by AMLA. Meetings are the third Tuesday in January, April, June, November with additional meetings as scheduled.

Slovenska Ženska Zveza Slovenian Women's Union

PODRUŽNICA št. 10

Duhovni vodja Rev. John Kumse; preds. Marie Gombach; podpreds. Danielle Susel; taj.-blag. Rosemary Susel, 9965 Knollwood Dr., Mentor, OH 44060; zapis. Ann Stefancic, 900 Ruyard Rd., Cleveland, OH 44110, tel. 531-7635; nadzornica Helen Suh; sunshine comm.: Faye Moro, Joyce Le Nassi; zgodovinarica Ann Stefancic; vratarica Alice Struna.

Seje se vrše vsako tretjo sredo v mesecu ob 1. pop. v Slov. domu na Holmes Ave. in sicer v sledećih mesecih: januar, marec, maj, junij, september, november in december.

PODRUŽNICA št. 14

Duhovni vodja Rev. Francis Sterk; preds. Martha Koren; podpreds. Vera Bajec; taj.-blag. Diane Varney, 1197 Easton Dr., Akron, OH 44310; zapis. Addie Humphreys; nadzornice: Marilyn Fitzthum, Antoinette Zabukovec, Tillie Nosse; poročevalka Alice Kuhar; Sunshine Ladies: Rose Rodgers, Elene Collins; zastopnici za Klub društev: Martha Koren, Mary Jane Stanic, Ruth Kurilec. Seje vsak prvi torek v mesecu ob 7. zv. v SDD na Recher Ave. v Euclidu.

PODRUŽNICA št. 25

Duhovni vodja Rev. Jože Božnar; preds. Josephine Mohorcic; taj.-blag. Cirila Kermavner, 6610 Bliss Ave., Cleveland, OH 44103, tel. 881-4798; zapis. Janet Krivacic; nadzornici Mary Turk, Frances Kotnik.

Seje se vrše vsak drugi torek v mesecu, ob 1.30 pop. v društveni sobi avditorija pri Sv. Vidu. Asmesent se pobira pol ure pred sejo, ter tudi 25. dan v mesecih januarja in julija, od 5.30 do 7. zv., v isti sobi kot so seje. Če je 25. na soboto, se pobira v petek, če je na nedeljo, pa v ponedeljek.

PODRUŽNICA št. 47

Duhovni vodja Rev. Anthony Rebol; preds. Mary Mundson; podpreds. Olga Dorchak; taj.-blag. Mary Taucher, 15604 Shirley Ave., Maple Hts., OH 44137, tel. 663-6957; zapis. Jennie Praznik; nadzornici: Anna Harsh, Elsie Lovrencic; zastopnici za vse SND: Jennie Grk in Mary Taucher. Seje so na drugi nedelji v mesecih marca in septembra, ob 1. pop. V mesecih maja in decembra pa na prvi nedelji, ob 1. pop., v Slov. domu, 5050 Stanley Ave., Maple Hts., Ohio.

BRANCH No. 50

President Ann J. Tercek; Vice President Mary Miller; Secretary Evelyn Pipoly; Treasurer Mary Jo Rom; Sentinel Molly Mauer; Dawn Reporter Vera Sebenik; Auditors: Mary Miller, Mary Maxim; Historian Josephine Smith.

Meetings are held every 3rd Wednesday of the month except in July, August and December, at 1 p.m. at the Euclid Public Library, 681 E. 222 St. Guests welcome.

Progressivne Slovenke Amerike Progressive Slovene Women of America

SUPREME BOARD

President Florence Unetich, 1st Vice President Joyce Plemel, 2nd Vice President Millie Bradac, Recording Secretary Frances Mauric, Treasurer Marie Plevnik. Auditors: Chairwoman Juliana Kobal, Josephine Skabar, Stella Kostick, Jennie Zaman, Joanna Jadrich. Education Office: Chairwoman Caroline Lokar, Olga Pozar, Josephine Kostunshak, Helen Jaca, Rose Gorman. Historian Joanna Jadrich, Editor Agnes Elish.

CIRCLE 1

President Frances Mauric; Vice Pres. Sophie Matuch; Sec.-Treas. Vida Zak; Rec. Secy. Dolores Dobida; Auditors: Julianna Kobal, Josephine Tomsic, Jeanne Skolaris; Education & Social: Angela Zabjek, Roberta Haic, Dorothy Gorjup. Meetings: First Thursday of the month, Slovenian Workmen's Home, 15335 Waterloo Road.

CIRCLE 2

President Josephine Turkman; Vice Pres. Anna Filipic; Sec'y.-Treas. Margaret Kaus, 34200 Ridge Rd. No. 505, Willoughby, OH 44094; Recording Secretary Florence Zalokar; Auditors: Mary Turk, Justine Girod; Sunshine Lady Christine Ujcich.

Meetings are the 3rd Wednesday of the month in the Annex of S.N.D. on St. Clair. New members are welcome!

CIRCLE 3

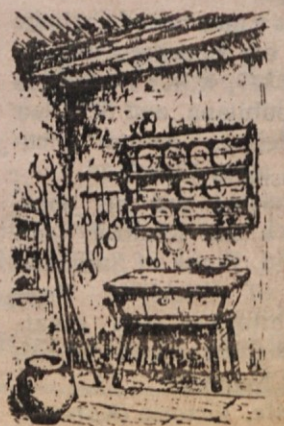
President Dorothy Lamm; 1st Vice Pres. Marilyn Fitzthum; 2nd Vice Pres. Molly Sodja; Fin. Secy. Miss Fran Marn, 1541 E. 191 St., No. K104, Euclid, OH 44117, tel. 486-2643; Rec. Secy. Ann Adams; Sgt.-at-Arms Caroline Lokar; Auditors: Loretta Hlabse (Ch.), Millie Pike, Fran Ogoreuc; Reporter Dorothy Kapel; Sunshine Marie Shaver; Bingo Stella Kostick; Cookbooks Mickey Frank, tel. 481-8693.

Meetings: Second Wed. of the month, at 7 p.m., at the Slovenian Society Home, Recher Avenue, Euclid, Ohio.

CIRCLE 7

President Julie Zorc; Vice Pres. Angie Batulewick; Sec.-Treas. Frances Weyant; Rec. Sec'y. Pauline Krall; 2nd Vice Pres. Irene Strancar; Auditors: Mary Krnel, Angie Baranowski, Ester Larabee; Reporters: Lillian Ribarich, Ann Stefancic, Ester Larabee.

Meetings are held the first Thursday of the month at 1:30 p.m.

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN HOME

AMERICAN IN SPIRIT
FOREIGN IN LANGUAGE ONLYSLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100) Thursday, February 21, 1991

VESTI IZ SLOVENIJE

Domala vsa ameriška sredstva obveščanja poročajo danes o včerajšnji odločitvi slovenskega parlamenta, da niso več v Sloveniji pristojni oziroma veljavni zvezni jugoslovanski zakoni. Danes zjutraj smo prejeli preko faxes od dr. Janeza Dularja tekst resolucije o sporazumni razdružitvi SFRJ, ki ga je bil sprejel slovenski parlament. Tekst posredujemo v celoti. Tako boste mogli dopolnjevati poročila, ki jih dobivate iz ameriških sredstev obveščanja. Nismo prejeli teksta amandmajev slovenski ustavi, ki razveljavijo zvezne zakone. — Urednik

Resolucija skupščine Republike Slovenije o predlogu za sporazumno razdružitve SFRJ

I.

Na temelju trajne in neodtujljive pravice slovenskega naroda do samoodločbe, ki je eno od temeljnih načel mednarodnega prava ter veljavnih ustavnih ureditev Republike Slovenije in Socialistične federativne republike Jugoslavije, je bil dne 23. decembra 1990. leta v Republiki Sloveniji izveden plebiscit za odločitev, ali naj Republika Slovenija postane samostojna in neodvisna država, ki ne bo več združena v zvezno državo — SFRJ.

Z ljudskim glasovanjem na plebiscitu so državljani Republike Slovenije na pravno veljaven način izrazili svojo politično voljo, da postane Republika Slovenija suverena država, ki bo imela vso dejansko oblast na svojem ozemlju in bo subjekt mednarodnega prava v polnem pomenu.

Plebiscitna odločitev zavezuje Skupščino Republike Slovenije in vse druge državne organe Republike Slovenije, da sprejmejo v šestih mesecih od dneva razglasitve odločitve ustavne in druge akte ter ukrepe, ki so potrebni, da Republika Slovenija prevzame izvrševanje suverenih pravic, ki jih je prenesla na organe SFRJ. Na plebiscitu sprejeta odločitev tudi zavezuje Skupščino Republike Slovenije, da začne pogajanja o pravnem nasledstvu SFRJ in o bodoči ureditvi medsebojnih odnosov po načelih mednarodnega prava.

II.

Skupščina Republike Slovenije naslavlja na Skupščino SR BiH, Skupščino SR Črne gore, Sabor Republike Hrvatske, Sobranje SR Makedonije in Skupščino Republike Srbije naslednji predlog za sporazumno razdružitve SFRJ:

1. Socialistična federativna republika Jugoslavija se s sporazumom republik razdruži na dve ali več suverenih in neodvisnih držav. Nove države, ki nastanejo z razdružitvijo, so suverene in imajo vso oblast, vsaka na svojem ozemlju. Z dejanjem razdružitve si medsebojno priznajo polno mednarodnopravno subjektiviteto.

Nove države bodo v skladu s sklepno listino Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi spoštovale vse medsebojne meje, kakor tudi meje vseh države v Evropi, kot nedotakljive.

Nove države bodo vzajemno spoštovale ozemeljsko celovitost vsake od držav. Vzdržale se bodo dejanj, ki niso v skladu s cilji in načeli ustanovne listine Združenih narodov, zlasti pa ne bodo storile ničesar, kar bi bilo na škodo ozemeljske celovitosti, politične neodvisnosti ali enotnosti katerekoli države. Posebej se bodo vzdržale slehernih takšnih dejanj, ki bi predstavljala grožnjo s silo ali uporabo sile.

2. Republike bodo postopek razdružitve izvedle postopno, sporazumno in v razumnem roku. Vsa vprašanja v zvezi s pravnim

nasledstvom (sukcesijo) in druga vprašanja razdružitve bodo rešena v skladu z veljavni pravili mednarodnega prava, zlasti s tistimi, ki so povzeta v Dunajski konvenciji o pravu mednarodnih pogodb iz leta 1969, v Dunajski konvenciji o nasledstvu držav glede mednarodnih pogodb iz leta 1978 in v Dunajski konvenciji o nasledstvu držav glede državnega premoženja, arhivov in dolgov iz leta 1983.

Postopek razdružitve po potekal tako, da ne bodo prizadete legitimne koristi novih držav in njihovih dosedanjih skupnih ustanov, niti koristi tretjih držav in mednarodne skupnosti. Morebitne medsebojne spore bodo reševale po miroljubni poti in tako, da ne bodo ogrožale mednarodnega miru, varnosti in pravičnosti. Na podlagi načela enakopravnosti strank v sporu ter v dobri veri in v duhu sodelovanja si bodo prizadevale doseči pravično rešitev na temelju mednarodnega prava.

3. Nove države si bodo prizadevale za trajne in institucionalizirane oblike sodelovanja vključno z ureditvijo medsebojnih odnosov v morebitni jugoslovanski konfederativni ali gospodarski skupnosti ali kakšni drugi ustrezni povezavi v korist svojih narodov oziroma državljanov in državljanov. Prizadevale si bodo, da bodo z razvijanjem enakopravnega sodelovanja pospeševale medsebojno razumevanje in zaupanje, prijateljske in dobrososedske odnose, mednarodni mir, varnost in pravičnost. Prav tako si bodo prizadevale, da bodo z razvijanjem sodelovanja večale blaginjo svojih narodov. Na tej podlagi bodo razvijale trajne oblike ekonomskega, kulturnega in znanstvenega sodelovanja ter si nudile medsebojno podporo pri vključevanju v evropske in svetovne oblike meddržavnega sodelovanja in povezovanja.

III.

Republika Slovenija se oblikuje kot samostojna, suverena in neodvisna država.

Državne meje nove države Republike Slovenije so mednarodno priznane državne meje dosedanje SFR Jugoslavije z Republiko Avstrijo, Republiko Italijo in Republiko Madžarsko in meja med Republiko Slovenijo in Republiko Hrvatsko v okviru dosedanje SFRJ. (Močne črke moje, op. ur. AD)

IV.

Skupščina Republike Slovenije obvešča Skupščino SFRJ, da s to resolucijo začenja postopek za razdružitve SFRJ na dve ali več samostojnih in neodvisnih držav.

Republike se bodo dogovorile, katere dosedanje funkcije federacije bodo v minimalnem obsegu še izvrševale skupno med postopkom razdruževanja.

Tako resolucija. V kratki pripombi k tekstu dr. Dular dodaja: »Predlog ustavne spremembe o odstranitvi zvezde z ustave tokrat še ni bil sprejet.« Dr. Dular še pozdravlja rojake in rojakinje po svetu.

Gotovo pozdravlja potek dogodkov v Sloveniji vsak zaveden rojak. Nikakor pa ne gre ignorirati možnosti vojaške intervencije, takšne, kakršne opazujemo v Sovjetski zvezi. O tem je zelo pesimistično pisala tedenska revija Newsweek v svoji zadnji številki. Ta revija meni, da je vprašanje vojaške intervencije samo kdaj, ne »če«. Pripominja, da bi to vodilo do zelo krvave državljanske vojne. Po reviji, so vojaški poveljniki zaskrbljeni samo, če bodo njihovi vojaki poveljem za neposreden poseg izpolnjevali. Vsekakor pa, piše revije, je dosedanje Jugoslavije konec. V Sloveniji so se odločili, da je treba doseči dokončno razdružitve do konca maja.

— Koledar prireditev —

MAREC

2. — Primorski klub priredi »Primorski večer« v SND na St. Clair Ave. Igra Tone Klepec orkester.

3. — DNIJ pri Sv. Vidu priredi »Pancake & Sausage« zajtrk v dvorani pri Sv. Vidu. Serviranje od 8.30 zj. do 1. pop.

17. — Dram. društvo Lilija poda burko »Moč uniforme« v Slovenskem domu na Holmes Ave.

APRIL

6. — Tabor DSPB prireja svoj družabni večer z večerjo in plesom v Slov. domu na Holmes Ave. Začetek ob 7. zv.

7. — Slov. mladinski pevski zbor kr. št. 2 SNPJ priredi »Super Button Box Bash 9« v SND na Recher Ave., od 1. do 9. zv.

14. — Oltarno društvo pri Mariji Vnebovzeti pripravi kosilo ob 75. obletnici ustanovitve, v šolski dvorani.

20. — Pevski zbor Jadran priredi spomladanski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

28. — Klub upokojencev na St. Clairju ima kosilo v SND na St. Clairju. Začetek ob 1.30 pop.

MAJ

4. — Pevski zbor Korotan prireja koncert ob svoji 40-letnici, v dvorani sv. Vida. Pričetek ob 7. zv.

5. — »Prijatelji Slov. nar. doma na St. Clairju« prirede »brunch«.

JUNIJ

9. — Društvo SPB Cleveland priredi Slovenski spominski dan s sv. mašo ob 11.30 dop. pri Lurški Materi božji na Chardon Rd., Euclid, O.

15. in 16. — Tabor DSPB priredi Spominsko proslavo na Orlovem vrhu Slov. pristave, v počastitev pobitih domobrancev in vsem ostalim žrtvam revolucije.

JULIJ

14. — Misijonska Znamkarska Akcija ima piknik na Slovenski pristavi. Pričetek piknika s sv. mašo ob 12. uri popoldne.

21. — Belokranjski klub priredi piknik na Slovenski pristavi. Igra Tony Klepec orkester.

SEPTEMBER

22. — Društvo SPB Cleveland priredi vselovensko tradicionalno romanje k Žalostni Materi božji v Frank, O.

OKTOBER

5. — Fantje na vasi prire-

de letni koncert v SND na St. Clair Ave. Po koncertu ples, igra Alpski sekstet.

NOVEMBER

9. — Pevski zbor Jadran priredi jesenski koncert z večerjo in plesom v SDD na Waterloo Rd. Igra Fred Kuhar orkester.

9. — Belokranjski klub priredi vsakoletno martinovanje v Slovenskem domu na St. Clairju. Igra Tony Klepec orkester.

DECEMBER

6. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi letno Srečanje s škofom Pevcem, v semenišču Borromeo.

Novi grobovi

Julia Marn

Dne 18. februarja je v Meridia Euclid bolnišnici umrla 69 let stara Julia Marn, rojena Bradach v Gilbertu, Minn., v Clevelandu pa živeča od 1. 1925, vdova po Johnu, mati Johna in Dennisa, 3-krat stara mati, sestra Rose Luzar in Frances Majce (pok.), članica Oltarnega društva pri Mariji Vnebovzeti in ABZ št. 137. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 St. jutri, v petek, zj. ob 8.45, v cerkev Marije Vnebovzete ob 9.30 in nato na Vernih duš pokopališče. Ure kropljenja bodo danes pop. od 2. do 5. in zv. od 7. do 9.

Vera Kuhar

Dne 18. februarja je umrla 87 let stara Vera Kuhar, rojena Nežič na Dolenjskem, v Cleveland prišla 1. 1920 in 40 let živeča na Mohawk Ave., vdova po Franku, mati Vere Ludwig (pok.) in Frances Klinek, sestra Josephine Pajk in Mary Prijatelj (obe že pok.), članica ADZ št. 59 in nekdanja članica Kluba upokojencev v Euclidu. Pogreb bo iz Želetovega zavoda na E. 152 danes, v cerkev Our Lady of Perpetual Help dop. ob 9.30 in od tam na pokopališče Vernih duš. Družina bo hvaležna za darove v pokojničin spomin Slovenskemu domu za ostarele.

Mary Ipavec

Dne 15. februarja je umrla 73 let stara Mary Ipavec, rojena Jerich v McKinley, Minn., v Cleveland in nato Euclid pa živela od 1. 1942, žena Franka, sestra Frances Stefanko, Molly Thomas, Agnes Lucas, Franka ter že pok. Josepha in Margaret Dobnikar. Pogreb v oskrbi Želetovega zavoda je bil 18. februarja s sv. mašo v cerkvi sv. Roberta in pokopom na Vernih duš pokopališču.

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:
\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade:
\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:
U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency
Foreign:
\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio
POSTMASTER: Send address change to American Home
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday 83

No. 8 Thursday, February 21, 1991

Žalostno delo Slovencev

(Kat. glas, 6. dec. 1991) — Pod tem naslovom je koroški mesečnik »Družina in dom« objavil razmišljanje dr. Antona Trstenjaka o spravi med Slovenci. Dr. A. Trstenjak je najbolj priznan psiholog med Slovenci, poln človeške in krščanske modrosti. Poznamo ga tudi na Primorskem, ker je že predaval v Katoliškem domu in v Dragi. Poznan je tudi zaradi številnih knjig s področja psihologije in vzgoje.

Te žalne slovesnosti so imenovali obenem spravo, s katero naj bi se vendarle že enkrat za vselej končala bratomorna državljanska vojna v letih 1941 do 1945. Gotovo so bila ta leta za naš mali slovenski narod najbolj žalostna v vsej zgodovini: Slovenec je moril Slovence tako neusmiljeno, kakor da se hočejo do konca iztrebiti in izkrvaveti. Na obeh straneh so šli v boj »za sveto stvar«. Komunisti za osvoboditev Slovencev od okupatorja in za svetovno revolucijo, domobranci pa za krščansko vero zoper brezbožni komunizem. Po dokončnem porazu domobrancev so ti veljali do danes za izdajalce naroda, komunisti pa v očeh domobrancev po dokončanem pokolu za zločince.

Tako se je dokončno zapletlo ravno letos ob vseslovenski spravi.

— Sprava je bila še prezgodaj —

Prvi sklep: Sprava je bila še prezgodaj. To čudno zveni. In vendar je, žal, to res. Zdaj so še bolj prasnile na dan stare, delno že zamrle zamere, nasprotja in sovraštva. Mnogi od takratnih bojnikov in njihove žrtve še živijo. Mislimo samo, da so bili takrat stari 20 let, danes jih imajo 65. Ti so na smrt užaljeni, če jim kdo očita, da je bilo njihovo pobijanje 1945 zločin. Koliko žolčnih napadov v časopisih na račun »sprave«, ki seveda vsebuje tudi očitek krivde. Priznavajo pa, da so storili leta 1945 samo »napako«. Doslej si niso nič očitati, drugi pa jim 45 let niso smeli nič očitati. Tako ni čudno, če protestirajo, češ čemu bi s spravo vnovič odpirali stare rane.

Pa tudi pri žrtvah (na obeh straneh) je podobno: čeprav kristjan iz srca odpusti krivice, ki mu jih je nasprotnik prizadel, vendar pozabiti jih ne more. To moramo dobro razumeti: spominsko snov lahko pozabimo (npr. zgodovinske letnice in imena), ne moremo pa pozabiti tega, kar smo sami doživeli, kajti doživeti je del nas samih.

— Sprava možna čez sto let —

Zato je sprava možna šele čez sto let, ko ne bo živel več niti noben vnuk, ki je državljansko vojno doživel ob svojih dedkih in babicah. Tako sem dal zapisati za anketo v Borcu. Danes je sprava še prezgodnja, je psihološko neuresničljiva.

— Sprava že prepozna —

In vendar smo prisiljeni še do drugega sklepa: danes je sprava hkrati že prepozna. Stanje 45-letne državljanske vojne za maloštevilni slovenski narod pomeni pravo ljudsko moro. To nas je dobesedno duhovno hromilo, nam jemalo duševne in telesne moči; vseh 45 let smo hiralni za to neslogo, sprtostjo in razklanostjo, kakor za nevarno boleznijo. Treba je, da se čimprej pozdravimo in si podamo roko sprave.

Zato imajo prav tisti, ki nas opozarjajo, da ne smemo obračati pogleda v preteklost, temveč v prihodnost, ne na grobove umrlih, ki se ne bodo več vrnili, marveč v življenje in sre-

BILI SO MED NAMI...

NEW YORK, N.Y. - Zadnji moj kroniški zapis slovenskega sv. Cirila na Osmi v New Yorku je nekaj povedal, kako se nam je skončalo in začelo prejšnje in zdajšnje leto. V tem poročilu ni bilo nič povedanega o skupnem silvestrovanju. Nič o tem. Saj takšne skupne radosti ob dozdevnem prelomu časa v naši slovenski njujorški srenji že kar nekaj let nimamo. Tudi to je nekaj znamenje »našega« časa. Bolje rečeno: našega skupnostnega življenja. Smo se pač v zadnjem desetletju vse preveč razpršili, razselili po vsem Njujorškem in še prek njegovih meja. To je vzrok v pojmovanju našega skupnega življenja, kar se ravno najbolj vidi ob nedeljah, predvsem navadnih, pri Sv. Cirilu.

Moj zadnji zapis je tudi pokazal, da ima pri vsem tudi skrivnostna, hkrati pa očitna Smrt svojo besedo. O dveh smrtnih slučajih sem poročal. Danes mi spet ukazuje, da pišem o njeni neizprososti. Zares kruta je. Njeni ukazi so še očitnejše, kadar v neki skupnosti skoroaj potihnejo veseli spevi Rojenice.

Pri naši skupnosti smo prav ob prehodu iz starega v novo leto odprli dva grobova, že pa sta se odprla dva nova. Dne 16. januarja je umrl v Ridgewoodu živeči Frank Kenda. Star komaj 54 let. Frank je bil doma iz Prezida, ne daleč od Cerknice proti Kočevskemu. Bil je eden mnogih »gospodarskih« beguncev, ki so prihajali sem iz Slovenskega ob prelomu šestdesetih let.

Sprva se je ob prihodu nekajkrat pojavil tudi na Osmi in v naši skupnosti. A kmalu se je čisto umaknil. Bil je pač nekakšen trd samotar. Vendar pogrebne molitve je opravil v pogrebnem zavodu p. Robert. Pokopali so ga na pokopališču Willow, tu v Ridgewoodu.

Komaj dober teden po tem pokopu smo na istem pokopališču položili k večnemu počitku drugega v Ridgewoodu živečega Slovence Lojzeta Koširja. Lojze, komaj 52 let star, je bil doma iz Knežje lipe na Kočevskem. Nekako pred 30 leti je prišel v Ridgewood. Sta-

noval je nekaj let pri znani slovenski Holeškovi. Tista leta sem bil z Lojzeto veliko skupaj.

Čez nekaj let je šel domov na obisk in se poročil z dekletom Angelco, ki jo je že prej poznal. Vrnil se je in Angelca je prišla za njim. Sprva sta živel pri Holeškovi, nato se odselila proti Maspethu. Dobila sta hčerko in sina. Oba pridna, sta kupila dvostanovanjsko hišo na Forest Ave., blizu naše glavne Myrtle Ave. Iz tega povedanega, čeprav je bil Lojze tihe, mirne narave, zmerno lahko smejoč, sledi, da ni bil samotar, kot g. Kenda. Zato sta Lojze in žena rada prišla na naše farne zabave. Tudi k Sv. Cirilu je prihajal ob praznikih in kdajpakdaj vmes.

Ob Frankovi smrti smo pri Sv. Cirilu imeli tretjo mesečno nedeljo, januarsko, ki je bila prosvetna. Ta nedelja je bila sploh nekaj izrednega, ker smo imeli v gosteh mlade iz slovenske fare v Hamiltonu, Kanada. To so bili plesalci skupine Soča. Z njimi je bil tudi njihov župnik, g. Franc Slobodnik. Prišlo je tudi nekaj staršev, tako da jih je bilo vseh skupaj 27. To se je močno poznalo tako v cerkvi kot po maši tudi v dvorani, ki je bila zares polna, kar se nam redko dogaja.

Ker mladi niso samo plesalci, ampak tudi pevci, so nam peli v cerkvi in dvorani. V cerkvi ob spremljavi kitar smo doživeli pravo mladinsko mašo. Takšne maše sem pred dobrimi petimi leti doživljal na Slovenskem ob svojem prvem in verjetno zadnjem obisku očetnjave. To slovensko Gospodovo daritev je daroval kanadski duhovni gost. Spet popestritev našega skromnega utečenega življenja.

Č.g. Slobodnik je tudi pridigal. Snov mu je dala prav ta nedelja, ki je bila posvečena krščanski enotnosti. K splošni enotnosti nas je pripeljal iz družinske enotnosti. Za vedno mi bo ostal v spominu zaradi njegovega poudarka: Bili kristjan pomeni, biti nosilec ljubezni. Brez te ne bomo nikdar prišli do krščanske edinosti, še manj pa do dejavnega slovan-

čo mladih rodov, ki prihajajo za nami. Ne moremo obujati mrtvih, pač pa moramo vzpodbujati žive, da bodo živeli bolj pošteno in srečno življenje, kakor so ga imeli njihovi predniki.

— Kljub vsemu je sprava nujno potrebna —

Tako pa pridemo do zanesljivega tretjega sklepa: sprava je nujno potrebna za preživetje malega naroda, kakor smo Slovenci. Tu ne velja nobeno sklicevanje na kakšne »višje« cilje, za katere naj bi se ljudje bojevali.

To velja na levo in desno brez izgovora. Slovenci, žal, prave sloge nikoli nismo prav poznali, vselej se je ena stranka proti drugi povezovala z našimi narodnimi nasprotniki, namesto da bi »se vkup vzeli« in složno enotno nastopali za svoje pravice. Tudi danes je še vedno tako! Najhuje je bilo to med okupacijo v letih 1941 do 1945.

To je res žalostna ugotovitev, ali še res nismo kot narod dovolj zreli? Tu se potolažim z zgledom ob Ircih. Irci sodijo med najstarejše civilizirane evropske narode; saj so že zgodaj svoje misijonarje pošiljali po vsej zahodni Evropi, da so jo pokristjanjevali. In vendar: še danes se med seboj krvavo bojujejo in drug drugega ubijajo; državljanske vojne pri njih noče biti konec. Pa kljub temu ne propadejo.

Torej upajmo, da tudi za nas Slovence sprava še ni prepozna, še manj pa prezgodnja, vsekakor pa je nujno potrebna za preživetje naroda kot celote in za srečo prihodnjih rodov.

skega bratstva oziroma do tiste vzajemnosti, ki naj bi bila nam samim in vsemu človeštvu v korist.

Prav zaradi tega so ti mladi kanadski Slovenci prišli v goste. Kajti na poprejšnji večer so nastopili na Slovenskem večeru plesov in pesmi. To je bil izredno uspešen večer v New Yorku. Priredil ga je Slavic Heritage Council of America. Dogodil se je v Avery Fisher Hall v Lincoln centru, ki je kulturno središče mesta. Po zaslugi Judite Prelogove so prišli in nas Slovence vključili s slovenskimi plesi kar učinkovito med druge slovanske narode.

Sama naša slovenska narodna skupnost v New Yorku kaj takega ni zmožna. Ali bomo kdaj, je veliko vprašanje, posebej, če pomislim, koliko imamo dejavnih družin pri Sv. Cirilu, in to primerjam z izjavo g. Slobodnika, da je v njegovi fari vpisanih 400 slovenskih družin. Zato ima ta kanadska slovenska fara mladostni cvet, ki plodi in se za slovensko skupnost razdaja.

Na tem večeru nas Slovence je v pesmi zastopala poljska rojakinja Rosalie Olinski. Toliko je med nami, da je že kar naša. Je poklicna in močno izvežbana pevka sopranistka. Poje na mnogih radio postajah in v lokalnih operah. Pred dobrim letom je imela svoj koncert tudi v Alice Tully Hall v Lincoln centru.

Tokrat je nastopila v naši narodni noši in zapela dve slovenski pesmi. Pred njenim nastopom so Sočani nastopili s štirimi plesi. To je bila čedna in uspešna predstavitev Slovencev pred njujorško publiko, ki je polno zasedla to največjo koncertno dvorano v New Yorku.

Živimo kot farna skupnost slovenska v mestu ob odprtem morju, zato sta menda plima in oseka postali prisposoba življenja naše narodne skupnosti. Temu bi lahko tudi dejal: občasni močni utrip. In nekaj močnega bomo morda doživeli na letošnjo zadnjo aprilsko nedeljo, ko bomo proslavili farni 75. rojstni dan. To obletnico bomo slavili že ob koncu aprila ravno zaradi razpršenosti in utečenosti našega življenja, čeprav bomo to starost dosegli šele 4. julija 1991.

Nekaj se že dela za to izredno priliko. Farani in srenjčani slovenski, tudi vi se pripravljajte nanjo. Ta dan naj bodo dan vseh njujorških Slovencev, da počastijo Sv. Ciril na Osmi. Jerry Koprivšek že sklicuje svoj pevski zbor. Ta dan naj naša pesem glasno in močno izzveni v našo še srečno in morda srečnejšo bodočnost!

Tone Osovnik

AMERIŠKA DOMOVINA
druži Slovence
po vsem svetu!

Prijatelj's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-42-1
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

IVAN LAVRIH

Wichita, Kans.

Kako je bilo...

Spomini... Na Koroškem

VIII. del (prva polovica)

Koroška mi ni bila neznana. Že kot študent sem jo večkrat prepotoval, od Zile do Podjune in tja do Djekš. Povsod sem imel znance in prijatelje. Že med vojno smo precej slišali o trpljenju koroških Slovencev pod Nemci. Slišali smo o preseljevanju slovenskih družin v Nemčijo, o izgnanih slovenskih duhovnikih, slišali smo o smrti župnika **Poljanca in Kuteja**, vedeli smo o selskih nacističnih žrtvah.

Slišali smo tudi, da so tu in tam organizirali OF in da je več zavednih koroških Slovencev šlo med partizane. Nismo pa vedeli, da je bila koroška OF in koroški partizani popolnoma različni od OF in partizanov v Sloveniji. Komunistična partija ni nikdar dobila pravih temeljev na Koroškem, čeprav so bili v ozadju OF komunisti. Velika večina koroških partizanov so bili zavedni Slovenci in katoličani. V gozd so jih nagnale strahovite krutosti nacistov, globoka ljubezen do slovenskega naroda in želja po svobodi. Zato je treba koroško OF in koroške partizane soditi popolnoma drugače kot one v Sloveniji.

O vsem tem sem seveda prav malo vedel, ko sem prišel v Škocjan v Podjuni. V Škocjanu je bil župnik **Jože Koglek**, ki je bil tudi izgnan in se je šele koncem septembra 1945 vrnil iz izgnanstva. Ljudje so ga silno radi imeli. Bil je velik in zaveden Slovenec in odličen dušni pastir. Poleg tega pa tudi dober gospodar na velikem farovškem posestvu. Gospod **Vinko Zaletel** mu je preskrbel hlapce in dekle, same begunce. In sedaj sem še jaz prišel, ki sem bil čez teden za hlapca, v nedeljo pa kaplan. Vsega skupaj nas je bilo okoli 30 beguncev v fari. Vsi so bili zaposleni pri raznih kmetih po župniji. Vse to je preskrbel Vinko Zaletel.

Vendar vsa zadeva ni bila tako enostavna, kot se sliši. Ljudje so nas z veseljem sprejeli kot delavce, kot hlapce in deklet, ker pač ni bilo nikogar, ki bi delal na njihovih kmetijah. Mnogo fantov je padlo v vojni, mnogo je bilo pogrešanih, nekateri pa so bili ujetniki. Mi pa smo bili v njihovih očeh begunci, ki smo bežali pred partizani in smo sodelovali z Nemci. Večjega greha kot to, pa ni bilo za koroške Slovence.

Kaj so partizani delali v Sloveniji, Korošci niso imeli niti najmanjšega pojma. Da je vse imela v rokah komunistična partija, tega nam ni nihče verjel. Mislili so seveda samo na Koroške partizane in borbe za svobodo. Med vsemi koroškimi duhovniki so bili samo štirje ali pet, ki so verjeli našim poročilom o dogodkih v Sloveniji. Zato je bilo naše stališče, posebno za nas duhovnike, zelo težko. Takoj smo videli, da bo treba ljudem dokazati s

svojim delom da nismo nemčurji, ampak zavedni Slovenci kot oni, toda s komunisti nečemo imeti nobenega opravka.

Poleg cerkvenih dolžnosti smo se vsi begunski duhovniki z vso silo vrgli na prosveto. V Škocjanu sem imel odličan material, ne samo med begunci, ampak tudi med domačini. Le nekaj bolj navdušenih OF-arjev ni hotelo z menoj sodelovati.

Takoj smo začeli z igrami. Igrali smo v farovški veži, na farovškem skednju, v Vankovi dvorani, kjerkoli je bil kakšen večji prostor. Mnogo je bilo improviziranega, ker ni bilo kulis in podobnega, vendar so bili ljudje silno navdušeni. Po vseh teh letih prvič nekaj v slovensčini. Šli smo tudi gostovat v sosednje fare. Ker so OFarji videli, da se da nekaj narediti, so se nam tudi oni po večini pridružili in škocjanska igralna skupina je res zaslovela po vsej Podjuni.

Drugo je bilo petje. Vsi Korošci so znani pevci. Starejše sem pustil organistu Nužaju, jaz pa sem začel z mladino, z otroci. E, to smo zapeli. Zborček je imel vsaj 30 otrok. Tudi v Celovcu so se za nas navdušili. Prišli so snemat na trak, in »bili smo« na Celovškem radiju. To je pa že nekaj.

Hotel sem vključiti v ta zbor tudi sosednje fare in je kar dobro uspelo. Prvič smo skupno nastopili pri Sv. Primožu, kar 150 in več jih je bilo v zboru. Vsa okolica je prišla poslušat. Vse takele aktivnosti so pomagale, da smo počasi predrli led

V BLAG SPOMIN

OB 1. OBLETNICI SMRTI
NAŠEGA MOŽA, OČETA,
STAREGA OČETA
IN BRATA

IVAN KUCIC

ki se je za vedno poslovil
od nas 26. februarja 1990.

*Minulo je že leto dni,
od kar si nas zapustil Ti.
Smrt Ti vzela je življenje,
končala Tvoje je trpljenje.*

*Gospod, daruj mu mir,
naj večna luč mu sveti,
ker si dobrote vir,
uživa raj naj sveti.*

Žaluojači:

Marica Kucic - žena
Sonja, Mija, Kristi - hčerke
Toni in Kevin - zeta
Alexandra - vnukinja
Anton in Marija - brat in
sestra (Slovenija)

Brookfield, Ill., 21. feb. 1991.

in so nas tudi duhovniki začeli sprejemati kot Slovence in ne kot nemčurje. Seveda je vse to šlo silno na živce nemčurjem in teh ni bilo malo v Škocjanu, in pa tudi pravim komunistom, ker oni niso mogli ničesar organizirati.

Poleg duhovniškega dela v Škocjanu in podružnicah, sem imel v raznih farah duhovne vaje, misijone in razne duhovne obnove. Tako so me poznali po vsej Podjuni. Imel sem misijon v Št. Lipšu. Gospod **Kristo Srijenc** je bil župnik. Ko sem končal tedenski misijon, so se prišli cerkveni ključarji zahvaliti. In najstarejši med njimi, imel je dolgo brado, mi je rekel: »Gospod, nekaj bi Vas pa res prav rad pobaral, če smem.« »Seveda smete,« sem mu dejal. Pa pravi: »Tako lepo ste nam pridigali, kaj so bili Vaš oče tudi duhovnik, da ste ta dar od njih poverbali?« Pa smo se dobro nasmejali. Možaku pa je bilo malo nerodno, ko se je zavedel, kaj je rekel.

Vse to delo je bilo čudovito lepo. Imel pa sem tudi veliko težav. V domovini niso mogli pozabiti, da sem ostal živ, in dokler sem živ, sem zanje zelo nevaren.

Tudi če je bilo vojne konec in so bili domobranci že izročeni Titu, so se slovenski partizani še vedno potepali po Koroški, mnoge begunce so ujeli in so jih s silo vleкли čez mejo v Slovenijo. Nekega večera je tudi v župnišče eden prišel. Bil je izmučen, lačen in žejen. Vzel sem ga v svojo sobo, pa sva se razgovarjala o razmerah v domovini. Mene seveda ni poznal in sem mu rekel, da sem farovški hlapec.

Vprašal me je po imenu in prvo, kar mi je prišlo na misel, je bilo ime Janežič. Torej sem bil Janežič. Ker sem videl, da bi imel rad kaj za pod zobe, sem šel doli v kuhinjo, dobil sem kos kruha in pol litra mošta, pa sem mu dal. Prav z užitkom je pojedel in popil. Čez kakšno uro je odšel, rekoč, da gre nazaj v Jugoslavijo. Pa sva se lepo poslovila.

Naslednje jutro po maši pa sem opazil, da je nekdo ukradel iz mojega albuma na mizi mojo fotografijo, ki je bila prilepljena na prvo stran albuma. Kdo? Takoj mi je prišel na misel partizan. Fant v zosu si, sem si mislil. In res. Čez 14 dni, ravno sem imel misijon v Šmihelu za mladino, pride na dan komunistični list »Slovenski poročevalec« in z debelimi črkami na prvi strani je bilo napisano: »Janežič—Lavrih—Kaplan—Morilec«. In nato je bilo naštetih vsaj dvajset imen ljudi, ki jih nisem nikdar videl, ali jih poznal in, da sem jih jaz umoril.

Bilo je na sredo, ravno polovico duhovnih vaj. In vsi ti fantje in dekleta poslušajo morilca, ki jim pridiguje. Lahko si mislite, kako sem se počutil. V naslednjem govoru sem jim razložil te komunistične laži; kazalo je, da so mi verjeli. Naslednji dan jih je prišlo še veliko več, da so slišali pridigo »morilca« Lavriha.

(dalje na str. 10)

Rev. Vinko Žakelj rojakom in rojakinjam...

»Dom srečanja« na sv. Višarjah

Iskrena hvala Vam vsem, sestre in bratje, za Vaše darove v prid »Doma srečanja« na sv. Višarjah.

V preteklem letu so Vas mnogi prosili za pomoč in ste vedno znova odgovarjali z dobro voljo.

Skoro vedno eni in isti...

Hvala Vam!

Naj Vas tolaži krščanska misel, da sebi da, kdor daruje za dobro stvar.

In »Dom srečanja« na Višarjah je dobra stvar. Del infrastrukture bo, ki jo naš narod, ki si je začel utirati svojo pot, mora nujno imeti.

»Dom srečanja« bo služil gostoljubnosti ter človeškemu in krščanskemu osveščanju Slovencev in njihovih sosedov.

Tam se bodo srečavali naši romarji in ljubitelji narave.

Tam se bo zbirala naša mladina in v srcu alpskega sveta in pod varstvom višarske Marije, ki že 600 let kraljuje na teh višavah,

razmišljala, kako v začetku III. tisočletja opravljati

svoje P O S L A N S T V O

kot ljudje, kot Slovenci in kot kristjani.

Na tromeji treh velikih skupin narodov se bodo srečavali družbeni misleci ter se v različnih jezikih, a z enako dobro voljo in s čutom odgovornosti

razgovarjali o s o ž i t j u v v Evropi in v svetu

na podlagi resnice, pravice in svobode.

»Dom srečanja« želi d r u ž i t i i n o s v e š č a t i.

Rojakom v okoliških dolinah bo skušal nuditi vitaminov, ki jim bodo pomagali pri odkrivanju in z a l i v a n j u njihovih korenin.

Kulturni narodi in tudi naši sosedje vedno bolj dozorevajo za pošten razgovor.

Mi ne podcenjujemo družabna in oblikovalna sredstva in ustanove v izseljenstvu, zamejstvu in Sloveniji. Nasprotno! »Dom srečanja« ne bo njihovo nadomestilo, marveč D O P O L N I L O, važno dopolnilo, ker so Višarje zaradi svoje lege in zgodovine

S I M B O L slovenske starodavnosti, vernosti in trdoživosti.

Morda so naši pomembni možje prav zaradi tega govorili o V I Š A R S K E M s l o v e n s t v u.

Omalovaževati simbole bi v časih, ki jih danes doživljamo, bilo skrajno neresno.

Simboli nas opozarjajo na naše K O R E N I N E.

Neodgovorno bi tedaj bilo, če bi na tem kraju, polnem simbolike, za svoja srečanja bili O D V I S N I od dobre ali slabe volje drugih.

Če hočemo, da nas bodo sosedje spoštovali in upoštevali, moramo pokazati, da imamo v sebi nekaj življenjske sile in da smo sposobni nekaj ostvariti tudi v težkih okoliščinah.

Tudi tukaj moramo tedaj biti samostojni in neodvisni ob vestnem spoštovanju krajevnih zakonov.

V Pas-de-Calais v Franciji je mali košček zemlje s kanadsko suverenostjo v spomin in priznanje, da so se za svobodo te zemlje bojevali tudi kanadski vojaki.

Slovenci so pred stoletji Višarje pozidali in jih skozi stoletja posvečujejo z molitvijo, pesmijo in solzami, zato imajo tam posebno domovinsko pravico, ki bo dobila zunanji izraz v lastnih prostorih, kjer se bo naš človek, naj pride od koderkoli, počutil doma.

To hišo smo kupili v letu, ko so laž, krivica in nasilje po 45 letih samopašnega gospodovanja nepričakovano zgubili oblast in prišli na zatožno klop.

V novih razmerah stojimo Slovenci pred silnimi problemi. Prisiljeni smo iz nič nekaj ustvariti.

V takih okoliščinah je božja pomoč najbližja.

Toda Bog dela po nas.

Marsikaj lepega imamo Slovenci po svetu in vse to je »skuppek dobrih volj«, kot je za Mohorjevo nekoč dobro izjavil ranjki prelat Hornböck.

Sestre in bratje, vem, da spadate v skupino ljudi, ki »d o b r o v s r c u m i s l i j o«,

zato se drznem Vas prositi za nove darove v korist »Doma srečanja« na sv. Višarjah.

Bog dela po nas. Potrebujemo tedaj močnih, plemenitih, bistrovidnih, velikodušnih in pogumnih O S E B N O S T I.

Zato prosimo Boga: »Gospod, pošlji nam mož in žena, mož in žena duha, srca, značaja in d e j a n j l!«

Sestre in bratje, iskrena Vam hvala za vse!

Vse dobro v letu 1991

Vam želi hvaležni

Vinko Žakelj

Guill.Lambert laan 36

B - 3630 Eisden, België

Vračanje — od vojne naprej

Prejeli smo preko fax-a od dr. Janeza Dularja prošnjo, da seznanjamo naše bralce z vsebino dveh člankov, izišlih v Delu 12. februarja, kajti je v člankih več informacije o vprašanih, ki mnogo Slovence po svetu zanimajo. Članka ponatisnemo v celoti, dr. Dular je pa dodal tole: »Posamezniki naj svoj interes sporočijo tudi svojim sorodnikom in prijateljem v domovini, da bodo njihovi zahtevki ustrezno in pravočasno registrirani v njihovih domačih občinah.«

Sledi tekst članka z zgornjim naslovom in podnaslovom: »Zakon o denacionalizaciji upošteva 25 nacionalizacijskih predpisov — Po grobih ocenah naj bi denacionalizacijsko delo stalo 600 milijonov dinarjev« (Trenutno en dolar prinese nekaj več kot 13 dinarjev, op. ur.).

LJUBLJANA, 11. februarja — Slovenska vlada je prejšnji četrtek pohitela tudi s potrditvijo osnutka zakona o denacionalizaciji, ki ga je pripravil republiški sekretariat za pravosodje in upravo. Kot zagotavlja ta sekretariat, so pri pripravi zakona deloma upoštevali tudi pripombe združenja lastnikov razlaščenega premoženja. Osutek zakona skupaj s pripombami združenja so zdaj poslali v skupščinsko proceduro. O njem bodo skupščinski poslanci predvidoma odločali v začetku marca, ko bodo preverjali tudi osutek zakona o privatizaciji podjetja.

Dozorelost zakona o denacionalizaciji za javno razpravo po mnenju predlagatelja omogoča v Sloveniji doseženo načelno politično soglasje, namreč da se krivice iz povojnega obdobja popravijo. Vračanje naj bi potekalo pred ali vsaj hkrati s privatizacijo. Nenazadnje, pravi predlagatelj, je tudi denacionalizacija posebna vrsta privatizacije. Primarno načelo zakona naj bi zagotavljalo, da bi bile popravljene krivice čim bolj. Seveda pa je treba enakovredno upoštevati tudi drugo plat tega načela, da namreč popravljane starih krivic ne bi smelo povzročiti novih.

• **Oblikovalec zakona že uvodoma zagotavlja, da relevantnih podatkov o obsegu in vrednosti podržavljenega premoženja oziroma premoženja,**

ki ga je treba vrniti, ni na razpolago. Zbrane ocene za posamezne načine podržavljenja pa kažejo, da je to premoženje znaten del sedanje družbene lastnine. Opozarja tudi, da bo uresničevanje tega zakona občutno povečalo obseg dela upravnih organov in sodišč. Po grobi oceni naj bi stroški za delo upravnih organov in sodišč preseglili 600 milijonov dinarjev. V to vsoto seveda niso všteta izplačila odškodnin. Ugotavljajo tudi, da ocenitev škode, ki lahko nastane zaradi prenehanja dela v posameznih podjetjih, niti približno ni mogoča.

Zakon o denacionalizaciji naj bi zajel premoženje, ki je bilo odvzeto od leta 1945 do 1958. Toda s tem možnosti vračanja kasneje odvzetega premoženja osutek zakona načelno ne zapira.

Kaj bo torej pri nas mogoče razumeti pod pojmom denacionalizacija? Kot določa že prvi člen, bo to vračanje premoženja, ki je bilo podržavljeno s predpisi o agrarni reformi, nacionalizaciji in zaplembah ter z drugimi uzurpatorskimi predpisi, ki jih zakon razume kot neodplačano podržavljene. Zakonodajalec šteje med prvo revolucionarno kategorijo kar 25 nacionalizacijskih predpisov. Združenje razlaščenih lastnikov je sicer predlagalo razširitev omenjenega 4. člena tudi na tiste razlaščenice, ki so dobili minimalno odškodnino, in one, ki jim je bilo premože-

nje odvzeto z določenim namenom, pa to ni bilo doseženo. Predlagali so tudi dodatni člen, ki naj bi obravnaval vprašanja tako imenovanih izsiljenih pogodb, ki naj bi jih bilo po mnenju združenja mogoče izpodbijati v treh letih po uveljavitvi zakona. Te razširitve zakonodajalec ni sprejel.

V splošnih določbah zakon uvaja tudi možnost, da se upravičenec v celoti ali deloma odpove pravicam, ki jih potem kot darilo pokloni Republiki Sloveniji.

V drugem poglavju zakon obravnava upravičence. Eden od osnovnih pogojev je, da so bili v času razlastitve jugoslovanski državljani. Med tiste, ki premoženja na podlagi državljanstva ne bodo mogli zahtevati, pa po tem zakonu sodijo tako imenovani volksdeutscherji oziroma optanti, kulturbundovci nemške narodnosti in druge osebe, ki so se pregrešile zoper interese FLRJ. Združenje je ob tem neuspešno predlagalo dodaten člen za tiste, ki na podlagi državljanstva vračanja ne morejo zahtevati, zato pa naj bi ga njihovi pravni nasledniki.

Vrnitev premoženja nekdanjih delniških in podobnih družb lahko zahtevajo le delničarji oziroma družbeniki. Cerkvem in verskim skupnostim zakon namenja vračanje v naravi, predvsem sakralnih objektov in nepremičnin, potrebnih za opravljanje verske dejavnosti. Preostalo cerkveno premoženje naj bi se vračalo v obsegu, ki je gospodarsko potreben za opravljanje njihovih dejavnosti.

Pogodbena stranka pri vračanju cerkvenega premoženja naj bi bila Republika Slovenija. Ta naj bi kot zavezanka izplačevala odškodnine v delnicah sklada za razvoj oz. v republiških obveznicah.

Silva Čeh

Drugi članek najbrž ne zaveda našega bralstva v ZDA in Kanadi, za vsak slučaj pa ga po dr. Dularjevi prošnji posredujemo:

Odvzeto medvojno delovno dobo bodo upokojencem spet vrnil

Ustavni zakon določa, da lahko upokojenci uveljavijo delovno dobo, ki jim je bila odvzeta zaradi sodelovanja v sovražni vojski

LJUBLJANA, 11. februarja — Vsi tisti zavarovanci in tudi upokojenci, katerim je bila odvzeta oziroma črtana pokojninska doba v obdobju od 6. aprila 1941 do 15. maja 1945, ker so bili obsojeni zaradi kaznivih dejanj zoper ljudstvo in državo, storjenih med vojno, ali zaradi sodelovanja v sovražni vojski in kvizlinških vojaških formacij, lahko od 23. januarja letos uveljavijo pravice, ki jim pripadajo na podlagi izpolnjene pokojninske dobe v tem obdobju.

Z ustavnim zakonom, ki ga je 23. januarja sprejela in razglasila republiška skupščina, namreč v naši republiki ni več v veljavi tista določba kazenskega zakona SFRJ (drugi odstavek 263. člena), po kateri sta ostali v veljavi določbi zve-

TAKO JE BILO

(nadaljevanje s str. 9)

Pa to še ni bilo dovolj. Komunisti so me na vsak način hoteli dobiti v roke. Uradno so zahtevali od angleškega »Državnega sekretarja za zunanje zadeve«, da me takoj aretirajo in izroče jugoslovanskim oblastem.

Poleg tega je bil članek iz Slovenskega poročevalca dobesedno ponatisnjen v nemščini v avstrijskem komunističnem lisu. Jasno je sedaj bilo, da morajo angleške in tudi avstrijske oblasti nekaj narediti s tem »zločincem«. In res. Sedel sem v svoji sobi v župnišču in kar naenkrat opazim skozi okno, da se je pred župniščem ustavil angleški kamion in s puškami oboroženi vojaki so obkolili župnišče. Sedaj gre pa zares.

Oficir pride v župnišče in vpraša za Janežiča, Lavriha. »Jaz sem,« pravim. Pa me povabi v nemščini, naj grem z njim v Celovec. In smo odšli. Med potjo mi je oficir povedal, da so to naredili radi članka v nemškem komunističnem časopisu. Jaz sem jim mirno odgovoril, da sem zelo vesel, da bom imel priliko povedati resnico angleškim in nemškim oblastem. Zahteval pa sem, da morata biti navzoča Mr. Gerald Sharp, urednik Koroške Kronike, za katero sem precej pisal, in ga dr. Gugenberger, celovski župan.

V Celovcu smo šli na angleško komando. Poklicali so Sharpa in Gugenbergerja. Na žalost Gugenbergerja ni bilo doma, zato je namesto njega prišel šef policije. Več kot štiri ure sem jim razlagal razmere v Sloveniji, potek komunistične revolucije, pa tudi kako so nas Angleži in Amerikanci, za katere smo se borili, v Jalti prodali komunistom.

Vedel sem, da je to moja prva in zadnja možnost povedati tem gospodom resnico. Govorili smo samo nemško, in vse je šlo na zapisnik. Bogve, kam je vse to šlo in kje je sedaj. Seveda naša usoda in usoda naše

domovine je bila že zapečatena. Po štirih urah so se mi prav lepo zahvalili, skupaj smo se najedli in napili in so me — tokrat z avtom — odpeljali nazaj v Škocjan.

Komunisti so seveda takoj izvedeli, da sem prost, da njihove laži niso imele uspehov. Naredili so še en poizkus. Sporočili so na škofijo v Celovec, da s svojim delom v Škocjanu povzročam samo razprtijo med Slovenci in Nemci in da me škofija nujno odslovi. Generalni vikar Kadras se je ujel na njihove limanice. Pisal mi je pismo z nasvetom, da naj odidem iz Škocjana v dobrobit tamošnjega ljudstva in da to žele tudi angleške oblasti. Takoj sem mu odpisal in ga vprašal, naj mi sporoči samo eno napačno stvar, ki sem jo storil in sem ga tudi vprašal, odkod ima te informacije. Odgovora ni bilo nobenega in jaz tudi nisem nikamor šel. Tako komunistom tudi tokrat ni uspelo.

Ko so slovenski župniki na Koroškem izvedeli za pritožbo komunistov na škofiji, so pod vodstvom župnika Jožeta Kogleka napisali sledeči protest in ga poslali generalnemu vikarju Kadrasu:

»Na ponovne napade 'Slovenskega Vestnika' na begunske duhovnike, ki se nahajajo na župnijah na slovenskem delu Koroške, se čutimo župniki, ki imamo v pomoč slovenske duhovnike iz Slovenije, v vesti dolžne, da ugotovimo sledeča dejstva:

1. - Ni res, da so ti duhovniki nastavljeni od škofijskega ordinarijata kot kaplani po farah, pač pa so nam v dušnopastirsko pomoč, ker sami ogromnega dela ne moremo izvršiti. Na vseh teh farah so bili preje nastavljeni domači slovenski kaplani, ker pa teh ni, so nam ti slovenski duhovniki samo dobrodošla pomoč.

2. - Ni res, da bi nam ti duhovniki s svojim vsiljevanjem in svojo lažnivo propagando ovirali že itak težavno delo, pač pa so nam v veliko dušnopastirsko pomoč.

3. - Ni res, da bi širili kakršnokoli propagando po svojih župnijah in delali razdor med ljudstvom, ampak so odlični delavci na kulturnem, prosvetnem in verskem področju.

4. - Nikakor ni res, da bi bili ti duhovniki osovraženi pri našem ljudstvu, ravno nasprotno, povsod so priljubljeni in spoštovani, zato tudi delegacija na škofiji nikakor ni izrazila volje in mnenja naših faranov.«

Nato slede podpisi vseh duhovnikov, ki so imeli begunske duhovnike v svojih farah.

(nadaljevanje in konec prihodnje)

MALI OGLASI

Housekeeper Needed
30 hours per wk for young family in the Hts. area. Cleaning, laundry, ironing, cooking. Competitive salary. 932-0166. (8-9)

V blag spomin

OB PETINDVAJSETI
OBLETNICI, ODKAR JE
V GOSPODU
PREMINUL NAŠ
LJUBLJENI SIN IN BRAT

**ADOLPH
LUNDER**

Izdihnil je svojo plemenito
dušo dne 20. februarja 1966.

Razvil še ni bil Tvoj se cvet
in že je moral oveneti,
prekrasen bil za ta je svet.

Bog sam ga hotel je imeti;
presadil ga je v rajski vrt,
kjer nikdar ne bode strtl!

Žalujoči:

Mati — IVANA
Sestri — MARIJA in ANNA
ter ostali sorodniki

Cleveland, O., 21. feb. 1991.

Kanadska Domovina

PETER KLOPČIČ

Beg iz komunističnih zaporov

Podgorje (Maria Elend) Koroška, 25. avgusta 1986.

Sprehajam se po tej usodni železniški postaji, sedim, premišljam, obujam spomine, fotografiram, dotikam se tračnic, stavb; spomini, kar se je zgodilo na tej postaji pred enainštiridesetimi leti in tremi meseci, ko sem bil vrnjen z ostalimi domobranci, kar privrejo na dan. Človek samo zapre oči in preteklost ponovno zaživi.

Predno so nas Angleži naložili na vagone, so nas temeljito pregledali, kar se nam je nekam čudno zdelo. Zakaj tak pregled, ko gremo v Italijo. Še bolj smo se čudili, ko so vagonne tako temeljito zapirali. Ko smo bili vsi pod kontrolo, so odprli zadnji vagon in iz njega so pritekli do zob oboroženi partizani. Nemogoče je popisati občutke, ki smo jih imeli. Globoko razočaranje, srd nad izdajo, jeza nad nemočjo razočaranih in prevaranih, sklep za čimprejšnji pobeg itd.

Vlak potegne; po kratki vožnji prva postaja v Področici. Tam so partizani odprli vrata, da so nas oropali še tistih malo ur, katere smo poskrili pred Angleži. Nato smo nadaljevali pot preko Jesenic do Kranja.

V Kranju smo izstopili. Straže so nas s pretepanjem prisilile, da smo tekli proti taborišču, ki je bil v predmestju Kranja ob cesti, ki je vodila proti Jezerskem.

Težko si je razlagati, zakaj so se partizani ponašali po njihovi zmagi kot najbolj plebejska raja in postopali z razoroženimi jetniki slabše, kot so Rimljani s svojimi sužnji. Sedaj, ko to pišem, mi je 61 let, videl sem veliko sveta, prepoštoval vsaj pol zemeljske oble, srečal ljudi vseh ras in jezikov, toda tako prostaških, hudobnih in sadističnih ljudi, brez vsakega čuta za človeško dostojanstvo, nisem videl nikjer razen v partizanskem taborišču za predane domobrance v Kranju.

Ne samo moritev domobrancev, ampak postopanje z njimi pred morijo, je najbolj tragična in sramotna stran v slovenski zgodovini.

Več let sem živel v Španiji in poznam tragično zgodovino o njihovi revoluciji. Tudi tam sta obe strani morili, toda v vsej tej španski tragediji so borci spoštovali svoje nasprotnike in jim niso plebejsko in sadistično zagrenili še zadnje momente pred smrtjo.

Naj navedem samo en primer partizanskega sadizma. V jeseniškem predoru je en domobranec, ki je imel revolver, streljal. Orožje je vrgel stran, toda v Kranju so našli pri njem nekaj nabojev. Po zaslišanju je bil obsojen na smrt. Sredi taborišča, pred vsemi jetniki, si je moral izkopati grob. Po-

kleknil je ob njem in čakal smrti. Partizan je najprej z brzostrelko ustrelil v zrak, šele drugič na to žrtev. S sadizmom je podaljšal umorjenemu agonijo.

Pobeg iz Kranja

V Kranju smo imeli domobranci veliko debat. Na žalost je velika večina izgubila razsodnost in so se vdali v božjo voljo. Z oficirjem Petrom iz šentpeterske fare iz Ljubljane sva se razgovarjala. Jaz sem ga navduševal, naj organiziramo upor, ker so nas stražili 16 in 17 let stari na novo mobilizirani partizani. Upor bi gotovo uspel.

Toda Peter je dejal, Angleži nas bodo ponovno vrnil. Ugovarjal sem mu, češ civilistov niso vrnil, preobleči se moramo v civil in bo vse v redu. Kljub vsem mojim argumentom se ni dal prepričati. Kot večina drugih se je vdal v božjo voljo. Bilo je pa tudi precej domobrancev, ki so upali in zaupali v komunistično pravico. Nekateri so celo premišljali o kazni, ki jih čaka, kot moj kolega Ciril. Mislil je, da ga bo sodnik kaznoval s 15 leti zaporov.

Jaz sem se čudil mojim sotrpinom, da so bili tako kratkovidni. Vsakemu realističnemu človeku je moralo biti jasno, da je podivjana komunistična soldateska samo čakala, da nas pobije čim preje.

Jaz sem komuniste dobro poznal. Poleti leta 1942 sem bil z ostalimi bežigraskimi študenti v vlaku, ki so ga pri Verdu napadli partizani in nas osvobodili italijanske internacije. Nato sem v Kočevskem Rogu preživel veliko italijansko ofenzivo.

Z mojim prijateljem Jožetom, ki sedaj živi v tujini, sva se odločila, da pobegnemo iz taborišča. V Kranju nas je bilo zaprtih več tisoč. Stranišč ni bilo. Blizu ograje so izkopali jarek, in ta je služil za človeške potrebe. Ograja je bila zasilno narejena in je straže zvečer niso mogle kontrolirati. Samo en spreten skok in človek bi bil onkraj ograje v visoki travi. Tudi če bi naju stražarji opazili, čim bi bila v visoki travi, bi streljali v slepo.

Ko sva z Jožetom lezla po travi stran od taborišča, sva slišala v bližini šumenje. Jože je pravil: pazi, straže! Jaz pa: to so naši, ki beže. Verjetno sta namreč bila prijatelja Marjan in Tone.

Čez nekaj minut sva prišla do Kokre in nato blizu gradu Brdo proti Srednji vasi.

V gradu Brdo so praznovali komunisti svojo zmago z veliko in divjo veselico. Sredi noči sva z Jožetom opazovala to veseljačenje, ki je bilo tako blizu

taborišča za domobrance. Kako čudno je to življenje, ko sta si trenutno sreča in trpljenje često tako blizu geografsko, toda tako daleč psihološko in človeško. Kako indiferentni smo ljudje za medsebojno življenje, trpljenje in čustvovanje, kakor da ne bi bili del iste človeške družine ali celo istega naroda.

Proti jutru sva se znašla v Srednji vasi. Od tam sva odšla proti Mengšu. Ves čas po gozdovih. Ceste sva zelo previdno križala. Moj kolega je ostal pri prijateljih, jaz pa sem nadaljeval pot do drugih dobrih ljudi. Skrival sem se več tednov in preko prijateljev poizvedoval, kako bi bilo najlažje pobežiti iz Slovenije. Čakal sem tudi, da se komunistična ihta vsaj malo poleže. Prve tedne po komunistični zmagi so partizani stalno patroljirali vse povsod in to predvsem ponoči.

Po treh tednih zbiranja podatkov sem se odločil, da skušam priti do Ljubljane in nato z vlakom v Trst. Med vojno sem bil leta 1943 več mesecev zaposlen na železnici, na ljubljanski postaji, tako da sem jo poznal dobro in tudi razne vhode, ki so jih uporabljali železničarji, da so se izognili raznim kontrolam. Upal sem torej, da pridem skozi enega teh vhodov in se tako izognem kontroli.

V Belgijski vojašnici

Po informacijah, ki sem jih imel, ni bilo več straže na črnuškem mostu čez Savo, kot je bilo prve dni. Ko pridem do mostu, me ustavi patrolja, ki je bila skrita v bližnjem grmovju. Ustavili so me, čeprav sem bil v civilu. Ker nisem imel nove partizanske legitimacije, ki so jih že izdajali, niti nobenega dokumenta od »nove oblasti«, so me aretirali in odpeljali v Belgijsko vojašnico v zapor.

V tem zaporu, ki je bil natrpan, je bilo kakih sto mladih ljudi: bivših domobrancev, četnikov, Slovencev, ki so bili v nemški vojski, civilistov, ki so bili osumljeni kdo ve česa itd. Večina celic je bilo skupnih, nekaj je bilo pa samic. V eni teh je bil zaprt duhovnik. Prepovedano nam je bilo govoriti s temi zaporniki.

Vse so nas hoteli zaslišati, ne toliko radi kake želje, da bi bili pravični do nas ampak, da bi čim več zvedeli od nas o našem delu, organizaciji domobranstva in ostalih protikomunističnih organizacijah. Mene so namreč aretirali na savskem mostu zadnji teden v juniju. Do takrat so že pomorili večino domobrancev. Šele koncu junija so se torej zavedali, da so ostali brez informacij, podatkov in raznih izjav. Zato so nas na dolgo in široko zasliševali.

(dalje na str. 12)

— I. del —

Kanadski slovenski kongres prireja

v soboto, 9. marca 1991, v dvorani Marije Pomagaj, 618 Manning Avenue v Torontu prvi študijski dan in pogovor ob okrogli mizi. Tema: Slovenija danes ter odnosi med slovenskimi izseljenci. Srečanju prisostvujeta ga. Spomenka Hribar in časnikarka Alenka Puhar. Pričetek bo ob 9. uri dopoldne, trajalo pa bo do 4. popoldne, vmes bo pa kosilo.

Isto soboto zvečer, 9. marca, bo koncert sodobne in klasične glasbe. Prišel se bo ob osmih.

Na obe prireditvi ste vabljeni vsi slovenski rojaki.

Naslednji dan, 10. marca, bo kongresno srečanje v Hamiltonu in sicer ob 6. zvečer v veliki dvorani župnije Sv. Gregorija Velikega. Na srečanju bodo govorili in sodelovali v debati zopet Spomenka Hribar in Alenka Puhar. Pridružil se bo tudi dr. Rudolph M. Susel, urednik Ameriške Domovine.

Odbor KSK

Priprave za odprtje predstavništva Republike Slovenije v Kanadi

TORONTO, Ont. — Republiški sekretariat za mednarodno sodelovanje v Ljubljani je naprosil dr. Zlatka A. Verbiča iz Toronta, da preuči možnosti in vodi priprave za odprtje predstavništva Republike Slovenije v Kanadi. Prošnjo je sprejel in bo napravil potrebne korake, da željo izpolni.

S. Z. Saksheg

Izjava dr. Zlatka Verbiča rojakom v Kanadi

Toronto, 20. feb. 1991

Zahvaljujem se Sekretariatu za mednarodno sodelovanje in sekretarju dr. Dimitriju Ruplu za izkazano zaupanje. Pričakujem podporo in nasvete vseh, ki želijo dobro Sloveniji. Mogoče je čas, da se skušamo združiti, čeprav ostajamo različni, in se pogovoriti ob »okrogli mizi«, kako ustvariti močan slovenski lobi na našem območju, lobi, ki se ga bo slišalo in videlo.

Zavedajmo se, da smo prisotni zgodovinskemu trenutku — rojstvu SLOVENSKE DRŽAVE — katera nas bo pred svetom predstavljala kot Slovence iz Slovenije.

Dr. Zlatko A. Verbič

Dr. Verbič nam je poslal še pismo, naslovljeno na Slovence v Kanadi. To pismo tudi objavljam v celoti.

Dr. Rudolph M. Susel

ODPRTO PISMO SLOVENCEM V KANADI

To pismo je namenjeno v upanju, da bo pripomoglo utrditi in ohraniti enotnost slovenskega občestva na našem območju ter združiti vse slovenske moči. Naj bo sprejeto v tem plemenitem smislu.

Kot eden od pobudnikov kongresnega gibanja v Kanadi in avtor brošure »Razmišljanja o potrebi po združevanju slovenskih zdomcev« (oktober 1989, druga izdaja avgust 1990) in drugih spisov, ki so vsebovali razmišljanja o potrebi skupnega nastopa Slovencev po svetu, posredujem sledeče misli:

Republika Slovenije je bila prisiljena odločneje nastopiti zaradi najnovejših dogodkov v Sloveniji oz. Jugoslaviji, kot so bili plebiscit, srbski vpad v zvezno ministrstvo financ ter armadno poseganje v republiške zadeve brez odobritve Zveznega izvršnega sveta. Za uspeh teh ukrepov so pa odgovorni vsi Slovenci, tudi Slovenci, živeči po svetu.

Stalno spreminjajoče se politične razmere v Sloveniji in Jugoslaviji nalagajo Slovence doma in po svetu posebne naloge, ki so nepredvidljivega obsega. Zaradi tega in upoštevajoč slovenskega potenciala v Kanadi, sestavljenega iz raznih slovenskih organizacij, ki so

dostopne vsem Slovincem in zastopajo ali uvrščajo medse politično-narodne organizacije (Slovensko kanadski svet, Kanadsko slovenski kongres), poleg še raznih gospodarskih, kulturnih, karitativnih, duhovnih, športnih in drugih skupin, je postala potreba združevati vse skupine in posameznike ena največjih slovenskih organizacijskih nalog.

Želim, da bi skupine in posamezniki sodelovali in razumevali potrebe Slovenije, ter upam, da bomo lahko skupno dosegli sporazum o temeljih nacionalnega interesa, kot so npr. internacionalizacija slovenskega vprašanja in priznanje suverenosti Republike Slovenije.

Če hočemo to doseči na sprejemljivem nivoju, bo treba ustanoviti slovenski lobi, ki se ga bo videlo in slišalo. V ta namen moramo v tem izrednem času slovenske zgodovine ustvariti pogoje, ki naj omogočijo strateške zveze političnih in drugih skupin, akademikov-posameznikov, ter onih, ki še niso vključeni, in ustanoviti telo oz. organizacijo, ki bo obveščal in koordiniral slovenske dejavnosti našega območja.

Da bi lahko sodeloval pri tej

(dalje na str. 12)

Misijonska srečanja in pomenki

886. Škof Tiberius Charles Mugendi,

iz škofije Kisii v Keniji, se zahvaljuje MZA v pismu z dne 24. januarja 1991: »Mnogo pozdravov za Novo leto. Hvala za Vaše prijazno pismo z dne 14. januarja, s čekom za \$4,500 za 15 vzdrževalnin za naše bogoslovce Velikega semenišča. Hvaležni smo dobrim dobrotnikom za vso to pomoč.

Naj dobri Gospod blagoslovi in vsem poplača velikodušno žrtev, ki jo doprinašajo za božjo čast in slavo.

Tudi molimo, da bi Bog blagoslovljal te žrtve, ko kliče mlade moše v službo duhovništva v bodočnosti. Vsi so hvaležni in dnevno molijo za njihove drage dobrotnike.

Zagotavljamo Vam, da bodo dobrotniki prejeli od vsakega vzdrževanega poročilo.

Naša molitev je, da bi bili, če Bog tako hoče, naslednji vzdrževalci v mašnike posvečeni zgodaj v letu 1992. Molite zanje in njihove dobrotnike:

1. **Joachim Ogalo**, podpiran od Avgusta in Ivanke Kovač v Gilbertu. G. Avgust je že med rajnimi.

2. **Joseph Omari**, vzdrževan od družine Cirila Kastelica v Chicagu, Ill.

3. **Jacob Owaga**, katerega dobrotnik je Bernard Carrier v fari Marijinega Brezmadežnega Srca v Scarborough, Ont.

4. **Paschal Otieno**, katerega dobrotnica Liliana Galenič tudi živi v Scarboroughju.

5. **William Opondo** ima dobrotnico v Mary Pirjevec v Gilbertu, Minn.

Pomoč je bila poslana tudi za naslednjih 10 bogoslovcev:

6. **Michael Otieno**, drugi vzdrževanec Bernarda Carrierja.

7. **William Kawaka**, podpiran od Milene Ferkulj iz Clevelanda, Ohio.

8. **George Ngala** ima dobrotno družino v Conn., ZDA.

9. **Peter Okoth**, ki ga je prevzela družina Ivana Berlec v S. Euclid, O.

10. **Cyprian Gendia** je vzdrževan od CMA-MZA, New York, N.Y.

11. **Charles Ooko** dobiva pomoč od dr. Jožeta Goleta, Milwaukee, Wis.

12. **Gregory Otanga** ima pomoč družine Freda in Helen Halloran, Scarborough, Ont.

13. **Henry Momanyi** je našel dobrotnici v sestrah Agnes in Grace Gaspar, Fairfield, CN.

14. **Peter Obongo** je podpiran od družine Josepha in Veronica Faria iz fare B.S.M. v Scarboroughju.

15. **George Otieno** pa je dobil nedavno dobrotnika v dru-

žini Johna Kavčiča v Mississauga, Ontario.

MZA Milwaukee, Wisconsin, je vzdrževala tele bogoslovce, ki so bili vsi ordinirani 30. oktobra 1987: Joseph Mairura, Apolinarius Masese in Chrisanthus Mainye.

Novomašniki Joseph Matiko, George Okoth, Christopher Wasonga, Juvenalis Machuka in Lucas Opiyo so bili ordinirani 1988.

Vzdrževanec g. Jožeta Snoga iz Etiwande, Kalif., Lawrence Nyaanga, je bil posvečen 27. oktobra 1989.

Leta 1990 so bili posvečeni v mašnike: Pancras Chuma, vzdrževan od Josephine Gruden, Gilbert, Minn.; Thomas Menge, podpiran od družine Ivanker in Leopolda Pretnar v Clevelandu, O.; Patrick Lumumba, ki ga je podpirala Mary Pirjevec, Gilbert, Minn.

Med prvimi vzdrževalci škofije Kisii je bil Gerard Opio, vzdrževan od MZA Joliet, Ill., ki je bil ordiniran leta 1982 in je nedavno prevzel vodstvo velike župnije v škofiji.

Njegov sošolec Athanasius Mubiru, ki ga je tudi vzdrževala MZA Milwaukee, Wis., je odšel v Ugando, ker so odložili njegovo ordinacijo. Postal je duhovnik škofije Soroti v Ugandi leta 1983.

V zadnjem pismu 24. januarja 1991 nam sporoča škof Mugendi, da je Mark Mongare, ki ga je vzdrževala Neimenovana dobrotnica iz Vancouverja, B.C., izstopil iz bogoslovja. Škof se zaveda, da bo to dobrotnico prizadelo in želi dati v zameno drugega kandidata, če ona tako želi. Prosi za razumevanje in molitve za poklice, ki so vedno dar božji v vsaki škofiji.

Tako vidimo čudovite sado-ve naših žrtev za formacijo domače duhovščine v misijonih.

Pravkar smo prejeli pošto od škofa Gahamanyija iz Butare, Rwanda, datirano 31. januarja. Na dolgo reagira na naše zadnje pismo, ko mu nismo poslali že nabavljenega čeka za vzdrževanje cele vrste njihovih bogoslovcev, dokler se nam ne oglasi. Niti za lanske ček nismo prejeli potrjenega prejema, čeprav je bil ček zamenjan na banki. Zaradi vojne v državi so razmere zelo neurejene. Pravi, da je večkrat pisal in da menda mi pisem nismo prejeli. Pa tudi več naših pisem njega ni nikoli doseglo. Sedaj mu bomo ček poslali in vprašali malo več glede naših vzdrževalcev.

Misijonsko kosilo v Clevelandu je 10. februarja v dvorani sv. Vida zelo lepo uspelo, kot nam je telefonično sporočila predsednica MZA Cleveland Marica Lavrisheva. Zbrali so skupaj nad šest tisočakov za naše misijonarje. Od MZA New Yorka še nimamo poročila. So imeli isto nedeljo letno misijonsko prireditev, ki so jo morali lanski oktober po želji farnega vodstva preložiti.

Darovali so za misijone zadnje tedne: Družina Johna Kavčiča, Mississauga, Ont., dvoletno vzdrževalnino za domačega bogoslovca \$600 (kan. \$710). Družina Desmonda in Lube Allison iz Norwood, Ont., dodatnih kan. \$600, k že darovanim \$100, za dveletno vzdrževanje prevzetega domačega bogoslovca.

Iz Montereyja, Kalif., pošilja družina Slavota in Stane Oven \$160 za sv. maše za rajne Ovnove, Stegujeve in Ramovševe, in za duše v vicah. Teresa Oven, ki študira v San Leandro, Kalif., je darovala \$50 za vse in družina njenega brata Andreja in Marthe Oven iz Oceanside, Kalif., je poslala \$200 za vse. Takole v postu lahko razmišljamo, koliko misijonske ljubezni bi lahko več bilo, če bi naši doraščajoči nabudneži imeli v starših mentorje, ki misijonsko ljubezen živijo.

Često se čudim, kako starši navajajo otroke, še čisto mlade, kako denar pridobivati, npr. z raznašanjem časopisja in podobnim. Le redko pa otrok sliši željo odraslih, da se navadimo od tega, kar imamo, žrtvovati in dajati.

Share Life, ki je v torontski škofiji letna velika nabirka za uboge v škofiji, za vzgojo bogoslovcev, in za Tretji svet, ima letos moto: »Daj od tega, kar imaš.« Prvič vodi to akcijo letos nadškof Ambrožič, potem ko jo je 14 let razvijal kardinal Carter. Misel je iz evangelija, v poročilu o ubogi vdovi in njenem daru ob vstopu v tempelj.

M.P. iz Chicaga, Ill., je poslala za vse \$40. Antonia Stokar iz Aurore, O., pa \$300 za vzdrževalnino njenega bogoslovca v Afriki.

Družini Antona in Ane Gaber v Chicagu, Ill., izražamo iskreno sožalje ob izgubi sina Toneta, ki jih je nepričakovano zapustil. Naj najde v Bogu mir, ki ga svet ne more dati.

Precej pisem misijonarjev in misijonark se je nabralo zadnje tedne. Večina vrača potrdila za prejeto pomoč MZA. Nekateri ga ne pošljejo in jih moramo zanj ponovno prositi. Zanimivosti iz pisem bomo polagoma objavili. Iz Rwande sta tako s. A. Burger kot A. Horvat pisala malo več o vojni.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

Zahvala Misijonske Znamkarske Akcije

CLEVELAND, O. - 10. februar je velikokrat založen s snegom, letos pa je kar po pomladi dišalo tako zunaj kot v dvorani pri Sv. Vidu, ki je bila lepo okrašena za kosilo Misijonske Znamkarske Akcije. Hvala g. Jimmyju Slapniku za velik šop rož in zelenja!

Zadaj v dvorani je bil tudi lep pogled na založene stojnice. Tako je bila stojnica z ročnim delom, z mačkom v žaklju, z rožami in pecivom ter rezanci. Največ prometa je bilo pred stojnico mačka v žaklju, nato pa pred pecivom. Hvala vsem, ki ste sodelovali pri teh stojnicah tako z darili, rožami, pecivom, rezanci, prodajo vsega tega, kot tudi, da ste tu kaj kupili.

Hvala vsem, ki ste nosili teže dneva v kuhinji pod vodstvom ge. Ivanke Pretnar. Ga. Pretnar je letos že enaindvajsetič pripravila kosilo. Hvala Ti, Ivanka, za Tvoje veliko delo v pomoč misijonom. Bog Ti povrni! Hvala tudi vsem, katerih imen je veliko, a ne bi radi katerega izpustili, a so skrbeli, da je bilo vsega dovolj tako v kuhinji kot v dvorani, tako pri pripravi kot tudi pri pospravi kuhinje in dvorane. Hvala tudi vsem, ki ste prišli na kosilo, ki ste darovali svoj dar, ki ste prodajali vstopnice v predprodaji. Bog plačaj!

Hvala še Ameriški Domovini za vse objavljeno ob priliki kosila, kot tudi g. dr. Milanu Pavlovčiču in sinu g. Mitju za oglaševanje na radijskih valovih.

Kratka je besedica HVALA, a naj jo Bog blagoslovi, da boste vsi čutili zadovoljstvo za Vaše delo v pomoč pri širjenju božjega kraljestva, iskreno želi

MZA - Cleveland

Beg iz komunističnih zaporov

(nadaljevanje s str. 11)

Že od vsega začetka mojega zapora v Belgijski vojašnici sem nameraval pobegniti. Mutilo se mi pa ni, ker so mi vsi dobri ljudje, ki sem jih srečaval, svetovali, naj se potuhnem in čakam, da se komunistična ihta pobijanja poleže. Jaz sem nameraval ostati v mojem skrivališču dalj čase, toda nisem hotem biti v breme in smrtno nevarnost družini, ki me je oskrbovala.

V zaporu sem čakal do 21. julija. Takrat se mi je zdel primeren trenutek in tudi prilika je nanasla, da mi je pobjeg uspel. V zaporu ni bilo ambulante ali katerekoli druge zdravniške službe. Zapornike,

ODPRTO PISMO

(nadaljevanje s str. 11)

akciji, in da bi ne povzročil nevšečnosti ali bil v konfliktu s statutom Kanadsko slovenskega kongresa, katerega član in podpornik želim ostati, izstopam iz Izvršnega odbora Kanadsko slovenskega kongresa.

Pozdrav vsem bronameričnim Slovcem in Slovencem.

Dr. Zdravko A. Verbič
Toronto, februarja 1991

ki so zboleli, so peljali na pregled v poljansko vojašnico. To je bilo enkrat na teden. Običajno se je nabralo več zapornikov, ki so imeli kake zdravstvene probleme. Tako skupino je spremljal en stražar.

Jasno je bilo, da med tako potjo bo vsaj nekaj možnosti za pobjeg. Zato sem tudi jaz zaprosil za bolniški pregled, češ da me boli želodec, kar je bilo zelo lahko upoštevajoč, da je bila naša hrana zelo slaba in minimalna.

(dalje prihodnjic)

Ameriška Domovina je Vaš list!

MALI OGLASI

Real Estate

Buying or Selling. Call and ask for Anton at Cameo Realty at 261-3900 -- Matic res. 338-3205 (X)

Apartment For Rent

Lake Shore & E. 185 Area. Lge. 1 bdrm apt. Appliances, air cond. Garage inc. No pets. Lease. \$325. Call 338-3205. (X)

Lge Office Bldg plus attached 6 room house. Bldg & home in beautiful condition. Greenwood area.

Auto mechanic's bldg for lease in Euclid, Ohio. 3600 sq. ft.

4 strip stores & LaSalle Theatre for sale.

Warehouse, 22,000 sq. ft. 12 ft. ceilings. 2 floors. Solid bldg. N.E. area.

Coming soon: Brick 6 & 6 dbld in Euclid. Call Geo. Knaus at 481-9300.

Euclid Brick Ranch. 2 bdrms. Full din. rm. 2 car garage. \$62,000. 175 E. 208 St., Euclid. **George Knaus Real Estate** 819 E. 185 St. 481-9300 (6-7)

\$\$ CASH PAID \$\$
For World War I & II items (firearms and edged weapons), old American and European paintings, porcelain, ivories, gold

and fine jewelry.

Free Appraisals

Monday—Friday

8 A.M. — 4 P.M.

261-8417

Joseph L. FORTUNA

POGREBNI ZAVOD

5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

**CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!**

Grdina—Cosic—Faulhaber pogrebni zavod

17010 Lake Shore Blvd. 531-6300

28890 Chardon Road 944-8400

— V družinski lasti že 88 let —